

Algemene Voorwaarden Beleggen

Deze Voorwaarden zijn geldig vanaf 1 mei 2011. De informatie uit deze Voorwaarden kan wijzigen. Kijk voor actuele informatie op ING.nl of bel 0900 0664 (10 cent per minuut).

ING Bank N.V. (hierna: de ING) is statutair gevestigd aan het Bijlmerplein 888, 1102 MG Amsterdam, handelsregister nr. 33031431 Amsterdam. De ING is geregistreerd bij De Nederlandsche Bank (DNB) en de Autoriteit Financiële Markten (AFM) in het deelregister Kredietinstellingen en financiële instellingen. Ook staat de ING onder het toezicht van de Nederlandse Mededingingsautoriteit (NMa). Neem voor informatie over het toezicht op de ING contact op met DNB (www.dnb.nl), de AFM (www.afm.nl) of de NMa (www.nmanet.nl).

Inhoudsopgave

- 1 Algemeen 4**
- 2 Risico's van beleggen 6**
- 3 Informatie van de Klant ten behoeve van de Beleggingsdienstverlening van de ING 7**
- 4 Beleggingsdiensten, Beleggersgiro en Beurs 8**
- 5 Beleggen via de Beleggersgiro 9**
- 6 Beleggen op de Beurs 12**
- 7 Aansprakelijkheid van de ING 15**
- 8 Instructies en mededelingen (communicatiekanalen) 17**
- 9 Kosten en vergoedingen 18**
- 10 Openbaar bod 19**
- 11 (Her)verpanding en vruchtgebruik 20**
- 12 Informatieverstrekking aan derden 21**
- 13 Slotbepalingen 22**

Bijlagen

- Bijlage 1: Belangrijke kenmerken en risico's van beleggen 24**
- Bijlage 2: Beurzen 29**
- Bijlage 3: Belangentegenstelling 38**
- Bijlage 4: Orderuitvoeringsbeleid 39**
- Bijlage 5: Bepalingen betreffende de bewaarneming van Effecten 41**
- Bijlage 6: Bepalingen betreffende zich in het buitenland bevindende Effecten aan toonder en niet aan toonder luidende Effecten 44**

1. Algemeen

Artikel 1.1 Definities

1. In de Algemene Voorwaarden Beleggen ING wordt verstaan onder:
- a. Advies: de Beleggingsdienst, waarbij de ING aan de Klant Beleggingsadvies kan verstrekken, alsmede het ontvangen, doorgeven, uitvoeren of doen uitvoeren van Orders voor rekening van de Klant;
 - b. Beheer: de Beleggingsdienst op basis van Vermogensbeheer;
 - c. Beleggersgiro: Stichting Beleggersgiro ING, gevestigd te Amsterdam;
 - d. Beleggingsadvies: een door de ING aan de Klant, met inachtneming van het Beleggingsprofiel en de door de Klant gekozen Beleggingsstrategie, gedane aanbeveling van een of meer specifieke Effecten;
 - e. Beleggingsdienst: de door de ING aan de Klant verleende beleggingsdiensten Zelf, Advies of Beheer;
 - f. Beleggingsprofiel: het door de ING, op basis van de door de Klant verstrekte informatie over diens kennis van en ervaring met beleggen in Effecten, financiële positie, beleggingsdoelstelling en risicobereidheid, vastgelegde risicoprofiel van de Klant, dan wel het door de Klant gekozen afwijkende en door de ING vastgelegde risicoprofiel;
 - g. Beleggingsrekening: de in de administratie van de ING op naam van de Klant aangehouden rekening waarop (i) de Effecten en Participaties van de Klant worden geadministreerd, en (ii) het geldsaldo wordt geadministreerd ten laste waarvan de ING de in het kader van de Beleggingsdienstverlening door de Klant verschuldigde bedragen kan afschrijven en de aan de Klant toekomende bedragen kan bij schrijven;
 - h. Beleggingsstrategie: een van tijd tot tijd door de ING gemaakte selectie van Effecten op basis waarvan de ING, met inachtneming van het Beleggingsprofiel, de Klant periodiek Beleggingsadvies kan verstrekken dan wel het Vermogensbeheer zal voeren;
 - i. Betaalrekening: de in de administratie van de ING op naam van de Klant aangehouden geldrekening, zijnde de tegenrekening van de Beleggingsrekening; voor onze zakelijke relaties noemen we de Betaalrekening een Zakelijke Rekening;
 - j. Beurs: elk handelsplatform waarop via de ING kan worden gehandeld, daaronder begrepen een handelssysteem;
 - k. Bewaarbedrijf: Effectenbewaarbedrijf ING Bank N.V. en/of ING Bank Global Custody N.V., beide gevestigd te Amsterdam;
 - l. Effecten: financiële instrumenten als bedoeld in artikel 1:1 van de Wet op het financieel toezicht;
 - m. Handleiding Beleggen: de handleidingen Beleggen - Zelf: zo werkt het, Beleggen - Advies: zo werkt het en/of Beleggen - Beheer: zo werkt het;
 - n. ING: ING Bank N.V., handelend onder de naam 'ING', statutair gevestigd te Amsterdam, Bijlmerplein 888, 1102 MG, onder meer kantoorhoudende te Amsterdam, Bijlmerdreef 24. De ING is een kredietinstelling die is ingeschreven in het register van De Nederlandsche Bank N.V. zoals bedoeld in artikel 1:107 van de Wet op het financieel toezicht;
 - o. Klant: een of meer natuurlijke- of rechtsperso(o)n(en) die met de ING een Overeenkomst heeft dan wel hebben gesloten;
 - p. Mijn ING: de door de ING gehouden website via welke onder meer Orders kunnen worden doorgegeven; voor onze zakelijke relaties heet deze website Mijn ING Zakelijk;
 - q. Order: een door de Klant aan de ING gegeven aankoop- dan wel een verkoopopdracht tot het verrichten van transacties in Effecten;
 - r. Orderuitvoeringsbeleid: de Bijlage bij de Overeenkomst waarin het orderuitvoeringsbeleid, zoals dat van tijd tot tijd door de ING wordt vastgesteld, is vastgelegd;
 - s. Overeenkomst: de met de Klant gesloten Overeenkomst Zelf, Advies of Beheer waarvan de Voorwaarden integraal onderdeel uitmaken, zijnde een overeenkomst als bedoeld in artikel 4:89 van de Wet op het financieel toezicht;
 - t. Participatie: een vordering luidende in Effecten op de Beleggersgiro, weergegeven tot 4 decimalen, waarbij het getal voor de komma een vordering in Effecten vertegenwoordigt en het getal achter de komma een vordering in geld vertegenwoordigt;
 - u. Vermogen: de vermogensbestanddelen zoals gespecificeerd in de tussen de ING en de Klant gesloten Overeenkomst Beheer, vermeerderd met op enig moment toegevoegde Effecten en verminderd met op enig moment onttrokken Effecten, een en ander met inbegrip van het geldsaldo op de Beleggingsrekening;
 - v. Vermogensbeheer: het verrichten van alle beheer- en beschikkingshandelingen ten aanzien van het Vermogen, waaronder mede begrepen vervreemding, bezwaring, belegging en herbelegging en al datgene wat de ING in verband daarmee nuttig of nodig zal oordelen; het uitoefenen van optiecontracten, het incasseren van coupons, dividenden en aflosbaar gestelde obligaties alsmede alle andere handelingen die uit het Beheer voortvloeien;
 - w. Voorwaarden: deze Algemene Voorwaarden Beleggen ING, waarvan tevens een integraal onderdeel uitmaken de hierna te noemen bijlagen, alsmede de Handleiding Beleggen, met inachtneming van de wijzigingen zoals deze daarin van tijd tot tijd zullen worden aangebracht: Bijlage 1. Belangrijke kenmerken en risico's van beleggen; Bijlage 2. Beurzen; Bijlage 3. Belangentegenstellingen; Bijlage 4. Orderuitvoeringsbeleid van de ING; Bijlage 5. Bepalingen betreffende de bewaarneming van effecten; Bijlage 6. Bepalingen betreffende zich in het buitenland bevindende effecten aan toonder en niet aan toonder luidende effecten.
- De meest actuele versie van de Voorwaarden, de bijlagen en de Handleiding Beleggen kan worden geraadpleegd op ING.nl en is tevens telefonisch aan te vragen via 0900 0664 (10 cent per minuut);
- x. Zelf: het ontvangen, doorgeven, uitvoeren of doen uitvoeren van Orders op initiatief en voor rekening van de Klant (execution only).

2. In de Voorwaarden wordt onder enkelvoud tevens meervoud verstaan en onder mannelijk tevens vrouwelijk, en vice versa.

Artikel 1.2 Werkingsfeer

1. De Voorwaarden zijn van toepassing op alle betrekkingen die voortvloeien uit de Overeenkomst.

2. Afhankelijk van de door de ING verleende Beleggingsdiensten en/of het door de Klant gekozen communicatiekanaal kan door de ING worden gevraagd dat ook andere overeenkomsten dan wel verklaringen worden ondertekend, daaronder begrepen doch niet beperkt tot de Voorwaarden Mijn ING, de Voorwaarden Mijn ING Zakelijk, de Voorwaarden Opties en de Voorwaarden Effectenkrediet.

3. Indien en voor zover daarvan in de Voorwaarden niet is afgeweken, zijn de Algemene Bankvoorwaarden, de Voorwaarden Betaalrekening of de Voorwaarden Zakelijke Rekening van toepassing.

Artikel 1.3 Toepasselijk recht en jurisdictie

1. Op de Overeenkomst is Nederlands recht van toepassing.

2. Indien de Klant niet tevreden is over de beleggingsdienstverlening door de ING, kan de Klant een klacht indienen bij de ING. Informatie over de klachtenprocedure kan worden geraadpleegd op ING.nl.

3. Geschillen tussen de Klant en de ING worden aanhangig gemaakt bij de bevoegde Nederlandse rechter, tenzij de Nederlandse wetgeving of internationale verdragen waarbij Nederland partij is, dwingend anders voorschrijven.

4. In aanvulling op het in het vorige lid bepaalde is de ING, indien zij als eisende partij optreedt, bevoegd om een geschil aanhangig te maken bij de voor de Klant in aanmerking komende buitenlandse rechter en is de Klant, indien hij als eisende partij optreedt, bevoegd om, met inachtneming van het geldende reglement, geschillen aanhangig te maken bij het Klachteninstituut Financiële Dienstverlening (KiFiD). Voor ondernemingen is het niet mogelijk om een geschil aanhangig te maken bij KiFiD.

5. Indien de ING wordt betrokken in een procedure en/of een geschil tussen de Klant en een derde, komen alle kosten die de ING daarvoor moet maken voor rekening van de Klant.

Artikel 1.4 Beleggingsrekening op naam van meerdere (rechts)personen

1. Indien de Klant uit meerdere (rechts)personen bestaat, geldt - tenzij met de ING schriftelijk anders is overeengekomen - het volgende:

- de ING zal bij de door de Klant te verstrekken informatie in het kader van de Overeenkomst, te allen tijde kunnen afgaan op de door één van de (rechts)personen verstrekte informatie;
- de door de ING vastgelegde informatie als bedoeld in artikel 3.1 en 3.2 geldt voor alle (rechts)personen en alle worden geacht daarmee te hebben ingestemd;
- alle (rechts)personen zijn zowel samen als ieder afzonderlijk bevoegd om aan de ING mededelingen te doen en instructies te geven met betrekking tot de Beleggingsrekening, Orders te geven, over een tegoed op de Beleggingsrekening te beschikken en/of van een eventuele kredietfaciliteit gebruik te maken en alle andere rechts(handelingen) met betrekking tot de Overeenkomst te verrichten ongeacht of een tegoed op de Beleggingsrekening op enig tijdstip in enige (andere) gemeenschap valt;
- het in de Voorwaarden En/of-Betaalrekening bepaalde is van overeenkomstige toepassing voor zover hiervan niet in de Voorwaarden is afgeweken.

2. De ING kan in naar haar oordeel bijzondere gevallen de medewerking vragen van alle (rechts)personen.

3. Indien de Overeenkomst door twee of meer (rechts)personen is aangegaan, is ieder van hen tegenover de ING hoofdelijk aansprakelijk voor de nakoming van alle bestaande en toekomstige verplichtingen van de Klant die voortvloeien uit de Overeenkomst.

Artikel 1.5 Klantclassificatie

1. De ING classificeert de Klant als niet-professionele belegger. Deze classificatie zal gelden voor alle door de ING verleende Beleggingsdiensten en ongeacht de soort Effecten waarin de Klant Orders verricht. Deze classificatie is bepalend voor het beschermingsniveau waarop de Klant recht heeft.

2. De Klant kan de ING verzoeken om hem als professionele belegger te classificeren. Hierbij hoort een lager beschermingsniveau. De ING is niet gehouden om een dergelijk verzoek te honoreren. Aan honorering van een dergelijk verzoek kan de ING voorwaarden verbinden.

Artikel 1.6 Contractoverneming

De ING is bevoegd de rechtsverhouding(en), waarin de ING tot de Klant staat met de daaraan verbonden nevenrechten, over te dragen aan een derde. De Klant verleent hiervoor de ING bij voorbaat toestemming. De Klant heeft te allen tijde het recht de Overeenkomst met onmiddellijke ingang op te zeggen.

2. Risico's van beleggen

Artikel 2.1 Risico's van beleggen en ontvangen informatie

1. In bijlage 1 'Belangrijke kenmerken en risico's van beleggen' worden de kenmerken en specifieke risico's van de verschillende soorten Effecten nader toegelicht. De bijlage beoogt niet alle kenmerken en risico's te beschrijven. Voor omschrijvingen van kenmerken en risico's van specifieke Effecten wordt tevens verwezen naar de daarvoor opgestelde productbeschrijvingen en de informatie die op grond van de toepasselijke wet- en regelgeving verplicht wordt gesteld, waaronder mede begrepen de financiële bijsluiter en het (vereenvoudigd) prospectus. Voor meer informatie wordt de Klant verwezen naar ING.nl.

2. De waarde van een belegging in Effecten kan geheel of gedeeltelijk verloren gaan. De Klant dient erop toe te zien voortdurend in staat te zijn om deze verliezen te kunnen dragen.

3. Indien de Klant bij het beleggen gebruikmaakt van geleend geld, verklaart de Klant uitdrukkelijk zich ervan bewust te zijn het risico te lopen zijn inleg te verliezen en een schuld over te houden.

4. Door het aangaan van de Overeenkomst verklaart de Klant dat hij:

- voldoende informatie heeft ontvangen om zich een oordeel te vormen over de inhoud en omvang van de door ING verleende Beleggingsdienst onder de Overeenkomst;
- kennis heeft genomen van de informatie die hem ter beschikking is gesteld;
- naar zijn mening voldoende door de ING is ingelicht over de risico's en gevolgen die aan de Beleggingsdiensten in het algemeen en aan het beleggen in Effecten in het bijzonder zijn verbonden;
- zich volledig bewust is van deze risico's en gevolgen, en
- deze risico's en gevolgen aanvaardt.

3. Informatie van de Klant ten behoeve van de Beleggingsdienstverlening van de ING

Artikel 3.1 Kennis en ervaring

1. Afhankelijk van de te verlenen Beleggingsdienst wint de ING bij de Klant informatie in over diens kennis van en ervaring met de te verlenen Beleggingsdienst en/of met het beleggen in Effecten teneinde te beoordelen of de Beleggingsdienst voor de Klant passend is en legt deze informatie vast.

2. Indien de Klant geen of onvoldoende informatie aan de ING verstrekt over zijn kennis en ervaring, is de ING als gevolg daarvan niet in staat om te beoordelen of de door de ING aan de Klant te verlenen Beleggingsdienst en/of de desbetreffende Effecten voor de Klant passend is. De Klant wordt geacht zich bewust te zijn van de hiermee gepaard gaande risico's.

Artikel 3.2 Beleggingsprofiel

1. Bij Advies en Beheer wint de ING bij de Klant informatie in over diens financiële positie, beleggingsdoelstelling, beleggingshorizon en risicobereidheid en legt deze informatie vast in het Beleggingsprofiel van de Klant.

2. De Klant kan binnen door de ING aan te geven grenzen een afwijkend Beleggingsprofiel kiezen. In dat geval zal de ING dit gekozen Beleggingsprofiel vastleggen en als uitgangspunt nemen bij Advies en Beheer. De Klant wordt geacht zich bewust te zijn van de hiermee gepaard gaande risico's.

Artikel 3.3 Verantwoordelijkheid van de Klant en overige informatie

1. De Klant is verplicht om de ING juiste, volledige en voldoende gedetailleerde informatie te verstrekken voor het vaststellen van zijn kennis van en ervaring met het beleggen in Effecten en (indien van toepassing) het Beleggingsprofiel. De Klant wordt geacht zich ervan bewust te zijn dat het verstrekken van onjuiste of onvolledige informatie aan de ING ertoe kan leiden dat de ING de passendheid van een Beleggingsdienst niet juist kan beoordelen en/of het Beleggingsprofiel niet juist kan vastleggen.

2. De Klant is verplicht wijzigingen in de in artikel 3.2 bedoelde informatie zo spoedig mogelijk schriftelijk aan de ING te melden.

3. De ING mag zonder meer afgaan op door de Klant schriftelijk verstrekte informatie in het kader van de Overeenkomst. De ING is niet gehouden de door de Klant aan haar verstrekte informatie op haar juistheid, volledigheid en voldoende gedetailleerdheid te toetsen of gedurende de Beleggingsdienstverlening aan de Klant op actuele ontwikkelingen te toetsen.

4. Beleggingsdiensten, Beleggersgiro en Beurs

Artikel 4.1 Zelf (execution only)

Bij Zelf beperkt de beleggingsdienstverlening van de ING zich tot het ontvangen, doorgeven, uitvoeren of doen uitvoeren van Orders voor rekening van de Klant. De ING zal de door Klant gegeven Orders uitsluitend toetsen aan saldo- en dekkingsvereisten. Bij Zelf wordt door de ING geen Beleggingsadvies gegeven. De Klant is zelf verantwoordelijk voor de samenstelling van zijn beleggingsportefeuille en handelt uitsluitend op eigen initiatief en voor eigen risico.

Artikel 4.2 Advies (Beleggingsadvies)

1. Bij Advies verstrekt de ING met inachtneming van het Beleggingsprofiel en de door de Klant gekozen Beleggingsstrategie, Beleggingsadvies aan de Klant. Bij Advies omvat de beleggingsdienstverlening van de ING mede het ontvangen, doorgeven, uitvoeren of doen uitvoeren van Orders voor rekening van de Klant. De Klant is te allen tijde zelf verantwoordelijk voor de samenstelling van zijn beleggingsportefeuille en zijn beslissing om een Beleggingsadvies van de ING al dan niet op te volgen.

2. De ING zal uitsluitend Beleggingsadvies verstrekken ten aanzien van Effecten die deel uitmaken van een Beleggingsstrategie. Effecten die op enig moment geen onderdeel (meer) uitmaken van een Beleggingsstrategie, kunnen door een Klant niet meer worden aangekocht.

3. De ING is niet verplicht tot het verstrekken van (ongevraagd) Beleggingsadvies aan de Klant.

4. Indien dit nodig is voor een goed begrip van een Beleggingsadvies, zal de ING haar overwegingen toelichten. Een Beleggingsadvies is gebaseerd op verwachtingen en inschattingen tot en met de datum van het verstrekken. De Klant mag er nooit van uitgaan dat deze verwachtingen uitkomen of dat deze inschattingen correct zijn. Een Beleggingsadvies vormt nooit een garantie voor een bepaald beleggingsresultaat.

5. De Klant wordt geacht zich ervan bewust te zijn dat afwijken of het negeren van een door de ING gegeven Beleggingsadvies kan leiden tot verhoging van risico's met mogelijk (zeer) nadelige gevolgen voor het beleggingsresultaat. Indien het niet opvolgen van een door de ING gegeven Beleggingsadvies tot gevolg heeft dat naar het oordeel van de ING stelselmatig buiten het vastgelegde Beleggingsprofiel wordt getreden en er geen aanleiding bestaat tot wijziging van het Beleggingsprofiel, is de ING bevoegd – nadat de ING de Klant daarvan voorafgaand in kennis heeft gesteld – Advies te beëindigen en de beleggingsdienstverlening aan de Klant om te zetten in Zelf dan wel de beleggingsdienstverlening te beëindigen met inachtneming van artikel 13:1.

6. De ING zal de Klant uitsluitend Beleggingsadvies kunnen verstrekken indien en voor zover de Klant over voldoende kennis en ervaring beschikt als bedoeld in artikel 3:1 en de ING voldoende informatie heeft verstrekt als bedoeld in artikel 3.2.

Artikel 4.3 Beheer (Vermogensbeheer)

1. Bij Beheer geeft de Klant de ING opdracht om het Vermogensbeheer over zijn Vermogen te voeren en neemt de ING de beleggingsbeslissingen voor rekening en risico van de Klant.

2. De ING zal het Vermogensbeheer voeren op basis van het Beleggingsprofiel en de door de Klant gekozen Beleggingsstrategie.

3. De ING zal uitsluitend het Vermogensbeheer voor de Klant kunnen voeren indien en voor zover de Klant over voldoende kennis en ervaring beschikt ten aanzien van Beheer als bedoeld in artikel 3.1 en de ING voldoende informatie heeft verstrekt als bedoeld in artikel 3.2.

Artikel 4.4 Beleggen via de Beleggersgiro

1. Met inachtneming van de overeengekomen Beleggingsdienst, biedt de ING de Klant de mogelijkheid Orders te geven via de Beleggersgiro. Door te beleggen via de Beleggersgiro krijgt de Klant één of meer vorderingen op de Beleggersgiro luidende in Effecten ('Participaties'). De Participaties worden weergegeven tot 4 decimalen, waarbij het getal voor de komma een vordering in Effecten vertegenwoordigt en het getal achter de komma een vordering in geld vertegenwoordigt.

2. Ten aanzien van het beleggen via de Beleggersgiro geldt het bepaalde in hoofdstuk 5 'Beleggen via de Beleggersgiro'.

Artikel 4.5 Beleggen op de Beurs

1. Met inachtneming van de overeengekomen Beleggingsdienst, biedt de ING de Klant de mogelijkheid Orders te geven voor een Beurs.

2. Ten aanzien van het beleggen via de Beurs geldt het bepaalde in hoofdstuk 6 'Beleggen op de Beurs'.

5. Beleggen via de Beleggersgiro

Artikel 5.1 Administratie en bewaring

1. De ING is belast met de administratie van de Participaties op de Beleggingsrekening van de Klant. De Effecten waarop Participaties betrekking hebben, worden op naam van de Beleggersgiro geadmineistreerd en bewaard.
2. De ING is belast met en verantwoordelijk voor de werkzaamheden die zijn verbonden aan het administreren van de Effecten die door de Beleggersgiro ten behoeve van de Klant worden bewaard.
3. De Beleggersgiro is niet verplicht de bewaarde Effecten per Klant te individualiseren.
4. De ING en de Beleggersgiro zijn niet gehouden de Klant te informeren over enig feit met betrekking tot de door de Beleggersgiro bewaarde Effecten. De Klant zal de door hem gewenste informatie zelf dienen op te vragen bij de (beheerder van de) uitgevende instelling van de desbetreffende Effecten.

Artikel 5.2 Crediteren en debiteren van gelden op de Beleggingsrekening

1. Ten laste van de Beleggingsrekening kunnen alleen gelden worden gedebiteerd die verband houden met de uitvoering van Orders dan wel het bezit van Participaties of ten gunste van de Betaalrekening van de Klant. Ten gunste van de Beleggingsrekening kunnen alleen gelden worden gecrediteerd die verband houden met de uitvoering van Orders dan wel het bezit van Participaties dan wel ten laste van de Betaalrekening van de Klant.
2. Iedere creditering van gelden op de Beleggingsrekening geschiedt onder het voorbehoud dat, indien de ING de tegenwaarde daarvoor nog moet ontvangen, deze tijdig en volledig in haar bezit komt. Bij gebreke daarvan is de ING bevoegd de creditering ongedaan te maken. Indien de Klant op de Beleggingsrekening is gecrediteerd ter zake van Participaties in vreemde valuta of ter zake van andere wat betreft de eurotegenwaarde aan waardewisseling onderhevige zaken, zal de ongedaanmaking geschieden door debitering met het bedrag, waarvoor de Klant op de dag van ongedaanmaking die vreemde valuta of die zaken had kunnen verwerven.
3. Op de Beleggingsrekening zijn debetstanden zonder toestemming van de ING niet toegestaan. De Klant is verplicht om een ongeoorloofde debetstand onmiddellijk aan te zuiveren. Een ongeoorloofde debetstand is onmiddellijk opeisbaar en verhaalbaar.

4. Over een ongeoorloofde debetstand wordt debetrente in rekening gebracht en afgeschreven van de Beleggingsrekening. De debetrente is gekoppeld aan de Euribor met een opslagpercentage. De actuele Euribor en het opslagpercentage kan worden geraadpleegd op ING.nl. Bij de berekening van de debetrente wordt het daadwerkelijke aantal dagen in de maand gebruikt. De verschuldige rente wordt berekend over het gemiddeld valutair debetsaldo per maand.
5. Over het creditsaldo op de beleggingsrekening wordt een rente vergoed en bijgeschreven op de Beleggingsrekening. De actuele creditrente kan worden geraadpleegd op ING.nl. Bij de berekening van de creditrente wordt het daadwerkelijke aantal dagen in de maand gebruikt. De te vergoeden rente wordt berekend over het gemiddeld valutair creditsaldo per maand.
6. Ten aanzien van de hoogte van de debetrente en de creditrente alsmede het afschrijven van of bijschrijven op de Beleggingsrekening is het bepaalde in artikel 9.1 lid 1 tot en met lid 3 van overeenkomstigtoepassing.

Artikel 5.3 Orders

1. Een Order kan worden gegeven in geldbedragen en in Participaties.
2. De Klant zal zorg dragen voor voldoende geldsaldo op zijn Beleggingsrekening teneinde de ING al hetgeen hij uit hoofde van zijn (voorwaardelijke) Orders en andere daarmee verband houdende handelingen verschuldigd zal zijn, te kunnen voldoen.
3. De Klant verleent hierbij de ING toestemming om zijn Beleggingsrekening onmiddellijk te belasten voor al hetgeen hij uit hoofde van een Order en andere daarmee verband houdende handelingen aan de ING verschuldigd zal zijn.
4. Creditering respectievelijk debitering van Participaties op de Beleggingsrekening van de Klant geschiedt uitsluitend tegen gelijktijdige debitering respectievelijk creditering van het geldsaldo op de Beleggingsrekening voor het ingevolge de uitgevoerde Order verschuldigde respectievelijk te ontvangen geldbedrag.
5. De selectie van Effecten waarin via de Beleggersgiro kan worden belegd, kan worden geraadpleegd op Mijn ING. De ING is steeds bevoegd wijzigingen aan te brengen in voormelde selectie van Effecten. De ING zal deze wijzigingen vooraf aan de Klant bekend maken. Een mededeling op Mijn ING zal gelden als mededeling aan de Klant.

6. Indien het aantal Participaties op de Beleggingsrekening ontoereikend is om een Order tot verkoop (inclusief de door de ING in rekening gebrachte kosten als bedoeld in artikel 9.1) geheel uit te voeren, wordt deze Order uitgevoerd tot het maximale aanwezige tegoed van de Klant.

7. Een Order tot aankoop wordt niet uitgevoerd indien het geldsaldo op de Beleggingsrekening ontoereikend is.

8. Indien het geldsaldo respectievelijk het aantal Participaties op de Beleggingsrekening ontoereikend is voor het uitvoeren van een periodieke Order, komt deze Order telkens te vervallen indien deze niet op een van de drie daaropvolgende beursdagen kan worden uitgevoerd.

Artikel 5.4 Uitvoering van Orders

1. De ING voert een Order uit dan wel doet deze uitvoeren binnen een redelijke termijn en voor rekening en risico van de Klant, met inachtneming van het bepaalde in het Orderuitvoeringsbeleid, de Handleiding Beleggen en de voor de desbetreffende Beurs geldende regels. De beursdag waarop een Order wordt uitgevoerd, kan op basis van die regels per Participatie verschillen.

2. De ING is niet gehouden een onvolledige of in strijd met de Overeenkomst gegeven Order uit te voeren. De Klant stemt in met en verleent – voor zover nodig – uitdrukkelijke toestemming aan het Orderuitvoeringsbeleid van de ING. De ING is niet gehouden specifieke instructies van de Klant die afwijken van het Orderuitvoeringsbeleid uit te voeren, in welk geval een Order niet zal kunnen worden uitgevoerd.

3. Het moment van uitvoering van een Order is afhankelijk van het moment waarop de Order door de ING is ontvangen. Een Order die niet op een beursdag door de ING is ontvangen, wordt geacht op de eerstvolgende beursdag door de ING te zijn ontvangen. Een actueel overzicht met het door de ING te bepalen tijdstip waarop een Order moet zijn ontvangen, evenals het uitvoeringsmoment van de desbetreffende Order, kan worden geraadpleegd op ING.nl. Informatie wordt desgevraagd ook telefonisch aan de Klant verstrekt via de Beleggingslijn van de ING.

4. Indien de dag van de Order, de dag van uitvoering van de Order dan wel een tussenliggende dag op een niet-beursdag valt in Nederland of een ander betrokken land, zal de uitvoeringstermijn worden verlengd met een gelijk aantal dagen als het aantal niet-beursdagen.

5. Bij een Order waar Participaties rechtstreeks worden omgezet in andere Participaties ('switchen'), geldt dat de Order wordt uitgevoerd op de beursdag die overeenstemt met de langste van de voor de betrokken Participaties geldende uitvoeringstermijnen.

6. Indien Effecten niet aan een Beurs zijn genoteerd, dient beursdag als handelsdag te worden gelezen.

7. Bij Orders tot verkoop zijn gelden op de Beleggingsrekening in beginsel rentedragend vanaf de dag waarop de desbetreffende Beurs en/of clearinginstelling met de ING afrekent. Bij Orders tot aankoop geldt het omgekeerde. De termijn is afhankelijk van de desbetreffende Beurs en/of clearinginstelling.

Artikel 5.5 Dividend

1. (Keuze)dividenden die de Beleggersgiro ontvangt met betrekking tot Participaties van de Klant worden tegen de eerste (beurs)koers op de dag van betaalbaarstelling daarvan voor de Klant herbelegd in Participaties. Hiervoor worden de Klant geen kosten in rekening gebracht.

2. Indien op dividend belasting is ingehouden, komt deze belasting in mindering op de bij te schrijven Participaties.

Artikel 5.6 Uitoefening stemrecht

1. In dit artikel wordt onder vergadering verstaan:

- een vergadering van aandeelhouders;
- een vergadering van certificaathouders, of
- enige andere vergadering, van of met betrekking tot het Effect waarop de Participatie betrekking heeft, die door de desbetreffende houder kan worden bijgewoond en waarin kan worden gestemd.

2. Door het afgeven van een depotbewijs stelt de Beleggersgiro de Klant in staat om een vergadering als bedoeld in lid 1 bij te wonen en daar het stemrecht of andere vergaderrechten uit te oefenen, zulks met inachtneming van het bepaalde in lid 6. Depotbewijzen kunnen alleen worden afgegeven voor Effecten die door de Beleggersgiro voor de Klant worden bewaard. Het is mogelijk dat een depotbewijs niet kan worden afgegeven omdat dat is uitgesloten door de voorwaarden van het desbetreffende Effect of door wet- en regelgeving.

3. Voor het bijwonen van een vergadering dient de Klant op door de ING te bepalen wijze een verzoek aan de ING te richten. Dit verzoek dient de ING te hebben bereikt uiterlijk vijf werkdagen voor het verlopen van de termijn die in de oproeping tot de desbetreffende vergadering is genoemd voor deelname aan die vergadering. De Klant dient in het verzoek op te geven voor welk aantal Participaties hij stemrecht wil uitoefenen. Indien er in de oproeping geen termijn voor deelname aan de vergadering wordt genoemd, dient het verzoek de ING te hebben bereikt op een zodanig tijdstip dat de Beleggersgiro redelijkerwijs in staat is aan het verzoek van de Klant gevolg te geven. Het oordeel van de ING hieromtrent zal in alle gevallen beslissend zijn.

4. Alle voorschriften van het desbetreffende Effect en bepalingen welke hieromtrent in het land van vestiging van het desbetreffende Effect gelden, zullen gelden jegens de Klant. De Beleggersgiro zal in dat geval de Klant in staat stellen om het stemrecht, verbonden aan iedere gehele Participatie uit te oefenen.

5. De Klant zal geen Orders tot verkoop kunnen geven met betrekking tot de Participaties waarvoor hem een depotbewijs is verstrekt. De Klant zal met betrekking tot die Participaties eerst Orders kunnen geven na de dag waarop het stemrecht mocht worden uitgeoefend.

6. De Beleggersgiro zal de stemrechten die verbonden zijn aan een Effect alleen zelf uitoefenen indien en voor zover het desbetreffende Effect is uitgegeven door een aan ING Groep N.V. gelieerde en in Nederland gevestigde uitgevende instelling en het stemrecht niet door een Klant wordt uitgeoefend. De Beleggersgiro is niet gehouden stemrechten uit te oefenen die zijn verbonden aan Effecten van aan ING Groep N.V. gelieerde, niet-Nederlandse uitgevende instellingen en van andere uitgevende instellingen.

Artikel 5.7 Overboeken en uitleveren van Participaties

1. Participaties kunnen niet worden overgeboekt naar een (beleggings)rekening bij een andere bank of beleggingsonderneming.

2. Participaties kunnen niet worden uitgeleverd aan de Klant.

6. Beleggen op de Beurs

Artikel 6.1 Administratie en bewaring

1. De ING is belast met de administratie van de Beleggingsrekening van de Klant ten aanzien van de Effecten die zijn toegelaten tot een Beurs. Tot de aan die administratie verbonden werkzaamheden behoren onder andere, voor zover nodig en binnen de macht van de ING, het innen van rente, aflossingen en dividenden, het uitoefenen of te gelde maken van claimrechten, het verkrijgen van nieuwe coupon- of dividendbladen, het verrichten van conversiehandelingen en het deponeren van Effecten voor vergaderingen.

2. Op de bewaring van Effecten die deel uitmaken van een door de ING gehouden verzameldepot als bedoeld in de Wet giraal effectenverkeer, zijn de bepalingen van die wet en het bepaalde in het volgende artikellid van toepassing. Voor zover die Effecten aan uitloting onderhevig zijn, zal de ING ervoor zorg dragen dat telkens bij uitloting aan iedere Klant afzonderlijk een met diens gerechtigheid overeenkomend bedrag aan voor aflossing aangewezen Effecten wordt toebedeeld.

3. De bewaring in Nederland van alle overige Effecten met uitzondering van opties, futures, warrants en Effecten met nummerverantwoording, geschiedt door Effectenbewaarbedrijf ING Bank N.V. Op de bewaring van deze Effecten zijn de 'Bepalingen betreffende de bewaarneming effecten' van toepassing. Deze zijn als bijlage bij de Voorwaarden opgenomen.

4. De bewaring van zich in het buitenland bevindende aan toonder en niet aan toonder luidende Effecten geschiedt door ING Bank Global Custody N.V. Op bewaring van deze Effecten zijn de 'Bepalingen betreffende zich in het buitenland bevindende effecten aan toonder en niet aan toonder luidende effecten' van toepassing. Deze zijn als bijlage bij de Voorwaarden opgenomen.

5. De ING is tegenover de Klant met betrekking tot in bewaring genomen Effecten tot geen andere informatieverstrekking gehouden dan vereist is op grond van de in Nederland geldende wet- en regelgeving.

Artikel 6.2 Crediteren en debiteren van gelden op de Beleggingsrekening

1. Ten laste van de Beleggingsrekening kunnen alleen gelden worden gedebiteerd die verband houden met de uitvoering van Orders dan wel het bezit van Effecten of ten gunste van de Betaalrekening van de Klant. Ten gunste van de Beleggingsrekening kunnen alleen gelden worden gecrediteerd die verband houden met de uitvoering van Orders dan wel het bezit van Effecten dan wel ten laste van de Betaalrekening van de Klant.

2. Iedere creditering van gelden op de Beleggingsrekening geschiedt onder het voorbehoud dat, indien de ING de tegenwaarde daarvoor nog moet ontvangen, deze tijdig en volledig in haar bezit komt. Bij gebreke daarvan is de ING bevoegd de creditering ongedaan te maken. Indien de Klant op de Beleggingsrekening is gecrediteerd ter zake van papier in vreemde valuta of ter zake van andere wat betreft de eurotegenwaarde aan waardewisseling onderhevige zaken, zal de ongedaanmaking geschieden door debitering met het bedrag, waarvoor de Klant op de dag van ongedaanmaking die vreemde valuta of die zaken had kunnen verwerven.

3. Op de Beleggingsrekening zijn debetstanden zonder toestemming van de ING niet toegestaan. De Klant is verplicht om een ongeoorloofde debetstand onmiddellijk aan te zuiveren. Een ongeoorloofde debetstand is onmiddellijk opeisbaar en verhaalbaar.

4. Over een ongeoorloofde debetstand wordt debetrente in rekening gebracht en afgeschreven van de Beleggingsrekening. De debetrente is gekoppeld aan de Euribor met een opslagpercentage. De actuele Euribor en het opslagpercentage kan worden geraadpleegd op ING.nl. Bij de berekening van de debetrente wordt het daadwerkelijke aantal dagen in de maand gebruikt. De verschuldigde rente wordt berekend over het gemiddeld valutair debetsaldo per maand.

5. Over het creditsaldo op de beleggingsrekening wordt een rente vergoed en bijgeschreven op de Beleggingsrekening. De actuele creditrente kan worden geraadpleegd op ING.nl. Bij de berekening van de creditrente wordt het daadwerkelijke aantal dagen in de maand gebruikt. De te vergoeden rente wordt berekend over het gemiddeld valutair creditsaldo per maand.

6. Ten aanzien van de hoogte van de debetrente en de creditrente alsmede het afschrijven van of bijschrijven op de Beleggingsrekening is het bepaalde in artikel 9.1 lid 1 tot en met lid 3 van overeenkomstigetoepassing.

Artikel 6.3 Uitvoering van Orders

1. De ING voert een Order uit dan wel doet deze uitvoeren binnen een redelijke termijn en voor rekening en risico van de Klant, met inachtneming van het bepaalde in het Orderuitvoeringsbeleid, de bijlage Beurzen, de Handleiding Beleggen en de voor de desbetreffende Beurs geldende regels.

2. De ING is niet gehouden een onvolledige of in strijd met de Overeenkomst gegeven Order uit te voeren. De Klant stemt in met en verleent – voor zover nodig – uitdrukkelijke toestemming aan het Orderuitvoeringsbeleid van de ING.

De ING is niet gehouden specifieke instructies van de Klant die afwijken van het Orderuitvoeringsbeleid uit te voeren, in welk geval een Order niet zal kunnen worden uitgevoerd.

3. De Klant zal zorg dragen voor voldoende geldsaldo op zijn Beleggingsrekening teneinde de ING al hetgeen hij uit hoofde van zijn (voorwaardelijke) Orders en andere daarmee verband houdende handelingen verschuldigd zal zijn, te kunnen voldoen.

4. De Klant verleent hierbij de ING toestemming om zijn Beleggingsrekening onmiddellijk te belasten voor al hetgeen hij uit hoofde van een Order en andere daarmee verband houdende handelingen aan de ING verschuldigd zal zijn.

5. Creditering respectievelijk debitering van Effecten op de bij de ING aangehouden Beleggingsrekening geschiedt uitsluitend tegen gelijktijdige debitering respectievelijk creditering van het geldsaldo op de Beleggingsrekening voor het ingevolge de uitgevoerde Order verschuldigde respectievelijk te ontvangen geldbedrag.

6. De bereidheid van de ING tot het uitvoeren van een Order strekt zich uit tot de door de ING aan de Klant bekendgemaakte categorieën van Effecten en Beurzen. Op gelijke wijze is de ING bevoegd beperkingen te stellen ten aanzien van de soorten Orders waarvan zij de uitvoering in het kader van haar beleggingsdienstverlening aan de Klant aanbiedt. De ING is steeds bevoegd wijzigingen aan te brengen in voormelde categorieën van Effecten, Beurzen en beperkingen ten aanzien van soorten Orders. De ING zal deze wijzigingen vooraf aan de Klant bekend maken. Een mededeling op Mijn ING zal gelden als mededeling aan de Klant.

7. De ING is voor de uitvoering van een Order bevoegd gebruik te maken van een Beurs tot welke de ING directe toegang heeft. Deze Beurzen zijn opgenomen in bijlage 2 'Beurzen'. Voor de uitvoering van een Order op Beurzen waar de ING geen directe toegang heeft, zal de ING gebruikmaken van tussenpersonen.

8. Indien het saldo op de Beleggingsrekening de integrale uitvoering van een Order niet toelaat, zal de ING een Order niet doorgeven aan de Beurs voor gedeeltelijke uitvoering.

9. Indien aan de levering van Effecten voorwaarden en beperkingen zijn verbonden, zal de uitvoering van een Order voor deze Effecten alleen mogelijk zijn indien en nadat de Klant ervoor heeft zorg gedragen dat de desbetreffende voorwaarden zijn nagekomen en de beperkingen zijn opgeheven.

10. Nadat de Klant de ING schriftelijk opdracht heeft gegeven om Effecten van zijn Beleggingsrekening over te

boeken naar een (beleggings)rekening bij de ING of bij een andere beleggingsonderneming, zal de Klant niet langer over deze Effecten kunnen beschikken.

11. Bij Orders tot verkoop zijn gelden op de Beleggingsrekening in beginsel rentedragend vanaf de dag waarop de desbetreffende Beurs en/of clearinginstelling met de ING afreken. Bij Orders tot aankoop geldt het omgekeerde. De termijn is afhankelijk van de desbetreffende Beurs en/of clearinginstelling.

Artikel 6.4 Uitlevering en vernietiging van Effecten

1. Indien en voor zover het recht op uitlevering van Effecten niet is uitgesloten, zal de ING aan een verzoek van de Klant tot uitlevering slechts hoeven te voldoen binnen een door de ING te stellen termijn, indien dat redelijkerwijs mogelijk is.

2. De ING is gerechtigd Effecten die naar haar oordeel zich redelijkerwijs niet lenen voor open bewaring en waarvan fysieke uitlevering niet mogelijk is, van de Beleggingsrekening af te boeken.

Artikel 6.5 Royement van Orders

1. Indien er wijzigingen plaatsvinden in Effecten dan royeert de ING eventuele lopende Orders met betrekking tot die Effecten. Hierbij kan onder meer worden gedacht aan split-up, afstempeling en aanvang handel ex-lotingskans. De Klant wordt geacht ermee bekend te zijn dat zich omstandigheden kunnen voordoen als gevolg waarvan lopende Orders in het Effect worden geroyeerd door de Beurs waar deze worden uitgevoerd. Hieronder vallen onder meer bepaalde gebeurtenissen ten aanzien van de uitgevende instelling van Effecten die waarschijnlijk van wezenlijke invloed zullen zijn op de koers van de desbetreffende Effecten.

2. Na beursluiting op de dag voorafgaand aan de dag waarop de Effecten ex-dividend gaan, worden alle nog openstaande Orders met betrekking tot die Effecten die voor beursluiting in het ordersysteem van de ING zijn ingevoerd geroyeerd, tenzij op de Beurs alwaar de Effecten worden verhandeld andere voorschriften of gebruiken van kracht zijn. De ING zal in geval van royement niet gehouden zijn om deze Order (met een aangepaste limiet) uit te voeren, behoudens het geval dat door de Klant aan de ING daartoe een nieuwe Order is verstrekt.

3. Zolang een Order niet (volledig) is uitgevoerd, kan de Klant via de ING een opdracht geven tot het royeren van het niet-uitgevoerde deel van die Order.

Artikel 6.6 Dividenden

1. Bij keuzedividenden kan de Klant de ING opdracht geven om te kiezen voor een uitkering in aandelen ('stockdividenden') of voor een uitkering in contanten. Indien de klant geen keuze kenbaar heeft gemaakt, zal de ING kiezen voor stockdividenden.

2. Bij de inning van stockdividenden van Effecten die zijn toegelaten tot een Beurs zal de ING stockdividenden inwisselen voor aandelen respectievelijk certificaten van aandelen voor zover het aantal stockdividenden één of meer malen de gehele waarde van die aandelen of certificaten vertegenwoordigt. Indien de Klant dan nog stockdividenden overhoudt, zal de ING deze verkopen.

3. Een opdracht als bedoeld in het eerste lid van dit artikel dient uiterlijk op de tweede werkdag voorafgaand aan de dag van verwisseling van het dividend door de ING te zijn ontvangen.

Artikel 6.7 Informatie Beurzen

1. Het is de Klant niet toegestaan de hem in het kader van de Overeenkomst door een Beurs beschikbaar gestelde informatie op welke wijze dan ook aan een ander te geven, te vermenigvuldigen of openbaar te maken.

2. De Klant erkent dat de door een Beurs beschikbaar gestelde informatie het exclusieve intellectuele eigendom is van de desbetreffende Beurs.

3. De Klant zal zijn volledige medewerking verlenen bij een onderzoek door een Beurs naar de wijze waarop hij de door die Beurs verstrekte informatie heeft gebruikt.

4. De Klant verklaart dat hij een Beurs niet verantwoordelijk en/of aansprakelijk zal houden voor in het kader van de Overeenkomst verstrekte onjuiste of onvolledige informatie. De ING maakt dit beding ten behoeve van een Beurs.

5. De Klant verklaart akkoord te gaan met de bepalingen die zijn opgenomen in bijlage 2 'Beurzen'. De ING maakt dit beding ten behoeve van een Beurs.

7. Aansprakelijkheid van de ING

Artikel 7.1 Aansprakelijkheid

1. De ING en het Bewaarbedrijf verrichten alle handelingen met betrekking tot Effecten en/of Participaties voor rekening en risico van de Klant, ook indien de ING en het Bewaarbedrijf hierbij op eigen naam contracteren.

2. Indien de Klant gebruikmaakt van door de ING verstrekte informatie (rapporten, opinies en/of research, alles in de ruimste zin van het woord), dan doet hij dat geheel voor eigen rekening en risico.

3. De ING is niet aansprakelijk voor schade als gevolg van:

- een waardedaling of waardestijging van Effecten en/of Participaties;
- door de Klant geleden verliezen en/of gederfde winst, of
- welke andere gebeurtenis ook.

De ING zal uitsluitend aansprakelijk zijn indien en voor zover in rechte komt vast te staan dat deze schade het rechtstreekse gevolg is van opzet of toerekenbare tekortkoming van de ING.

4. De ING en/of het Bewaarbedrijf zijn bevoegd gebruik te maken van de diensten van derden, daaronder begrepen doch niet beperkt tot diensten met betrekking tot de uitvoering van Orders, het in bewaring geven van de Effecten aan derden en het verkrijgen van de rechten ten aanzien van de Effecten door tussenkomst van derden.

5. De ING en het Bewaarbedrijf zijn niet aansprakelijk voor de tekortkomingen van derden indien aannemelijk wordt gemaakt dat bij de keuze van die derde de nodige zorgvuldigheid in acht is genomen. Evenmin zijn de ING en het Bewaarbedrijf aansprakelijk voor tekortkomingen van een Beurs, betaal- en afwikkelingsystemen of (inter)nationale bewaarinstellingen. Indien de ING en het Bewaarbedrijf niet aansprakelijk zijn voor tekortkomingen van derden, zal de ING, indien de Klant schade heeft geleden, de Klant behulpzaam zijn bij zijn pogingen deze schade ongedaan te maken.

6. De ING is nimmer aansprakelijk voor de door de Klant geleden schade als gevolg van maatregelen die de ING op basis van enig dwingend voorschrift, een aanwijzing van een toezichthouder of een voorschrift van enige Beurs gerechtigd of verplicht is te nemen of in verband met buitengewone omstandigheden meent te moeten nemen.

7. De ING, voor zover dat niet al uit de wet voortvloeit, is niet aansprakelijk voor schade die het gevolg is van:

- internationale conflicten;
- gewelddadige of gewapende acties;
- maatregelen van een binnenlandse, buitenlandse of internationale overheid;
- boycotacties;

- arbeidsongeregeldheden bij derden of onder het eigen personeel;
- storingen in de elektriciteitsvoorziening, in communicatieverbindingen of in apparatuur of programmatuur van de ING of van derden.

Indien zich een van deze omstandigheden voordoet, zal de ING die maatregelen treffen die in redelijkheid van haar kunnen worden gevergd om de voor de Klant als gevolg daarvan nadelige gevolgen te beperken.

8. Het in artikel 7.1 lid 1 tot en met 7, alsmede in het hierna opgenomen artikel 7.2 en artikel 7.3 van de Voorwaarden bepaalde met betrekking tot aansprakelijkheid van de ING, geldt eveneens en onverkort voor de Beleggersgiro.

9. De ING is alleen aansprakelijk voor de directe schade. De ING is niet aansprakelijk voor indirecte schade zoals gederfde winst of gevolgschade.

Artikel 7.2 Schadebeperking door de Klant

De Klant is verplicht om zo spoedig mogelijk na het intreden van het schadeveroorzakende feit schadebeperkende maatregelen te treffen. Dit betekent dat de Klant alles zal moeten doen wat redelijkerwijs van hem verwacht mag worden om eventuele schade tot een minimum te beperken. Deze verplichting geldt eveneens en onverkort indien de Klant gebruik mocht maken van de mogelijkheid een klacht in te dienen bij de ING. Onder schadebeperkende maatregelen kunnen onder meer worden verstaan het verkopen (van een deel) van Effecten en/of Participaties, dan wel het terugkopen van al verkochte Effecten en/of Participaties.

Artikel 7.3 Bijzondere omstandigheden

In bijzondere omstandigheden kan vertraging optreden bij de uitvoering van Orders van de Klant. Hieronder wordt begrepen het uitvallen van ordersystemen en grote drukte op de Beurs. De ING is niet aansprakelijk voor hierdoor ontstane schade, direct of indirect, tenzij er sprake is van opzet of toerekenbare tekortkoming van de ING.

Artikel 7.4 Gebreken van Effecten

1. De ING is aansprakelijk voor gebreken aan Effecten die door de Klant zijn verkregen uit Orders die de ING heeft uitgevoerd met zichzelf als wederpartij.

2. Indien de ING op grond van het vorige lid aansprakelijk is, zal zij naar keuze van de Klant:

- alsnog Effecten van dezelfde soort zonder gebreken leveren; of
- het in rekening gebrachte bedrag, vermeerderd met rente, terugbetalen, een en ander tegen teruggave van de Effecten die door de Klant aanvankelijk werden verkregen.

Artikel 7.5 Informatie en koersinformatie

1. Algemene opinies en andere beleggersinformatie vormen nooit een garantie voor een bepaald beleggingsresultaat. De inhoud van deze informatie wordt bepaald door de omstandigheden van het moment waarop zij zijn uitgebracht. De door de ING aan de Klant verstrekte informatie heeft slechts tijdelijke geldigheid. De Klant bepaalt te allen tijde zelf of hij gebruikmaakt van door de ING verstrekte informatie.

2. De ING kan op geen enkele manier aansprakelijk worden gesteld door de Klant voor enige schade, direct dan wel indirect, welke de Klant mocht lijden voortvloeiende uit of samenhangend met door de ING verstrekte (koers)-informatie. De Klant wordt geacht zich ervan bewust te zijn dat koersinformatie, tenzij anders wordt aangegeven, niet 'realtime' maar vertraagd wordt weergegeven, waardoor de getoonde koersen kunnen afwijken van de actuele koersen.

3. De ING staat niet in voor de juistheid en volledigheid van informatie voor zover deze van derden afkomstig is. De ING is niet aansprakelijk voor schade die de Klant mocht leiden indien hij deze informatie gebruikt.

8. Instructies en mededelingen (communicatiekanalen)

Artikel 8.1 Instructies en mededelingen

1. De communicatie tussen de Klant en de ING zal in de Nederlandse taal plaatsvinden.
2. De Klant is bevoegd om door middel van de daartoe door de ING aangewezen communicatiemiddelen en daartoe bestemde formulieren op de daarvoor door de ING aangegeven dagen en tijden opdrachten te geven, waaronder Orders. De ING is bevoegd om een door de Klant gegeven opdracht niet uit te voeren indien bij het geven van die opdracht geen gebruik is gemaakt van de door de ING aangewezen communicatiemiddelen, een opdracht niet voldoet aan de door de ING gestelde voorwaarden dan wel indien een opdracht voor de ING niet duidelijk of innerlijk tegenstrijdig is. De ING is in deze gevallen niet aansprakelijk voor het niet (tijdig) uitvoeren van een door de Klant gegeven opdracht.
3. De Klant dient ervoor zorg te dragen dat instructies en mededelingen duidelijk zijn en de juiste gegevens bevatten. De ING is niet verplicht om te controleren of de instructies of mededelingen van de Klant juist zijn.
4. De Klant dient formulieren volledig in te vullen. De ING hoeft instructies en mededelingen waarbij geen gebruik is gemaakt van door de ING vastgestelde of goedgekeurde formulieren of van andere door de ING goedgekeurde informatiedragers of communicatiemiddelen niet in behandeling te nemen.
5. Aan orderbevestigingen van Orders via Mijn ING kunnen door de Klant geen rechten worden ontleend. De ING stuurt de Klant van iedere uitgevoerde Order en andere daarmee verband houdende handelingen, schriftelijk een afschrift met informatie over de uitgevoerde Order en de hierdoor verschuldigde bedragen. Bij Beheer stuurt de ING de Klant tevens een kwartaaloverzicht met de posities op zijn Beleggingsrekening. In alle gevallen verstrekt de ING de Klant minimaal één keer per jaar een overzicht van de op de Beleggingsrekening geadmistreerde Effecten en Participaties.
6. Indien de ING de volledige instructies van de Klant niet tijdig ontvangt, is de ING bevoegd doch niet verplicht voor rekening en risico van de Klant beheers- en beschikkingshandelingen met betrekking tot de Effecten en Participaties te verrichten en daarbij keuzes te maken die naar haar oordeel het meest in de rede liggen. De keuze van de ING zal worden bepaald door de verwachting die bij de ING bestaat over welke keuze de voorkeur heeft van de meerderheid van de klanten en mag niet worden aangemerkt als een door de ING verstrekt Beleggingsadvies.

Artikel 8.2 Informatie langs elektronische weg

1. Indien de Klant voor de aan hem verleende Beleggingsdienst gebruik maakt van Mijn ING, is de ING gerechtigd berichten waarbij de uitvoering van een Order aan de Klant wordt teruggemeld, afschriften van Orders, kwartaaloverzichten, dan wel overige voor de Klant bestemde informatie (hierna: de 'Informatie') uitsluitend langs elektronische weg aan de Klant te verstrekken.
2. De Klant is zich bewust van en aanvaardt de risico's die het langs elektronische weg ter beschikking stellen van de Informatie met zich meebrengt.
3. Indien aan de Klant uitsluitend langs elektronische weg de Informatie ter beschikking is gesteld, kan de Klant binnen de van toepassing zijnde wettelijke bewaartermijn een kopie daarvan bij de ING opvragen.

9. Kosten en vergoedingen

Artikel 9.1 Kosten en vergoedingen

1. De ING brengt de Klant voor de door haar, de Beleggersgiro en het Bewaarbedrijf uitgevoerde werkzaamheden bewaarloon, provisie en (transactie)kosten (waaronder de door de ING en/of het Bewaarbedrijf ingeschakelde derden in rekening gebrachte kosten) in rekening. De tarieven zoals deze van tijd tot tijd gelden, waaronder begrepen de door de ING te vergoeden creditrente op de Beleggingsrekening alsmede de debetrente als bedoeld in artikel 6.2 lid 4, worden bekendgemaakt via Mijn ING. De tarieven zijn ook telefonisch aan te vragen via 0900 0664 (10 cent per minuut).

2. De ING behoudt zich het recht voor haar tarieven te allen tijde en met onmiddellijke ingang te wijzigen indien zij van oordeel is dat de omstandigheden daartoe aanleiding geven. Tariefswijzigingen zullen worden meegedeeld op Mijn ING en via 0900 0664 (10 cent per minuut). In dat geval heeft de Klant overeenkomstig artikel 13.1 lid 3 het recht de Overeenkomst tussen de Klant en de ING met onmiddellijke ingang op te zeggen onverminderd het bepaalde in artikel 13.1.

3. De Klant verleent hierbij de ING toestemming de in dit artikel bedoelde kosten en vergoedingen van de Beleggingsrekening af te schrijven.

4. De ING ontvangt voor de door haar aan de Klant verleende Beleggingsdiensten in bepaalde gevallen een (distributie)vergoeding van een derde. Een overzicht van de vergoedingen die de ING van derden ontvangt dan wel verstrekt in verband met de door haar verleende Beleggingsdiensten kan worden geraadpleegd op ING.nl. De Klant kan desgevraagd nadere informatie verkrijgen over het bestaan en de hoogte van zodanige (distributie)vergoedingen, voor zover relevant in het kader van de door de ING aan de Klant verleende Beleggingsdiensten. De Klant kan op geen enkele wijze rechten ontleen aan de door de ING ontvangen vergoedingen van derden.

10. Openbaar bod

Artikel 10.1 Openbaar bod

1. Indien een openbaar bod in de zin van de Wet op het financieel toezicht op de door de Klant gehouden Effecten wordt gedaan, is de ING bevoegd te kiezen voor een positieve dan wel negatieve wijze van afhandeling. Daarbij zal de ING zoveel als mogelijk rekening houden met de belangen van de Klant. De ING informeert de Klant dan ook over de te hanteren positieve of negatieve wijze van afhandeling van dit openbaar bod. De administratie van de ING strekt tot volledig bewijs van verzending en ontvangst van bedoelde brief, behoudens door de Klant te leveren tegenbewijs.

2. Bij een positieve wijze van afhandeling dient de Klant de ING telefonisch via 0900 0664 (10 cent per minuut) dan wel schriftelijk mee te delen dat hij de Effecten voor aanbidding wenst aan te melden. Indien de ING geen of niet op tijd bericht van de Klant ontvangt, zullen deze Effecten niet door de ING worden aangemeld.

3. Bij een negatieve wijze van afhandeling zullen de Effecten van de Klant door de ING voor aanbidding worden aangemeld. De Klant kan de ING telefonisch via 0900 0664 (10 cent per minuut) dan wel schriftelijk informeren geen aanmelding van de Effecten te wensen. Dit verzoek dient de ING te hebben bereikt uiterlijk vijf werkdagen voor het verlopen van de termijn die is genoemd in de openbare mededeling van de overnemende vennootschap, tenzij door de ING anders is aangegeven. Deze termijn wordt ook genoemd in de brief van de ING zoals bedoeld in het eerste lid van dit artikel. Indien er sprake is van een negatieve wijze van afhandeling, verleent de Klant hierbij de ING bij voorbaat toestemming om de Effecten namens hem aan te melden.

11. (Her)verpanding en vruchtgebruik

Artikel 11.1 Verpanding

1. De Klant verpandt aan de ING, voor zover nodig bij voorbaat, tot meerdere zekerheid voor de betaling van al hetgeen de Klant nu of te eniger tijd aan de ING verschuldigd is dan wel zal zijn uit hoofde van uitgevoerde Orders of uit welken hoofde ook:

- a. al zijn huidige en toekomstige Effecten in de door de ING beheerde verzameldepots als bedoeld in de Wet giraal effectenverkeer, en alle huidige en toekomstige vorderingen uit hoofde van of samenhangende met die Effecten;
- b. de te zijnen name aan het Bewaarbedrijf in bewaring gegeven en in de toekomst in bewaring te geven Effecten, voor zover deze door het Bewaarbedrijf voor de Klant zijn dan wel worden geïndividualiseerd, alsmede de huidige en toekomstige rechten tot uitlevering van Effecten die voortvloeien uit de bewaargeving ten name van de Klant aan het Bewaarbedrijf, van de Effecten die niet door het Bewaarbedrijf voor de Klant zijn dan wel worden geïndividualiseerd;
- c. de vorderingen luidende in Effecten (Participaties) die hij heeft of te eniger tijd zal verkrijgen op de Beleggersgiro;
- d. alle vorderingen die hij tegenover de ING nu of te eniger tijd kan doen gelden uit hoofde van de nu of te eniger tijd ten gunste van de Klant aanwezige tegoeden hetzij in rekening-courant, hetzij op enigerlei andere wijze aanwezig of geboekt.

2. Het pandrecht omvat mede een recht van pand op alle terzake van de verpande Effecten of Participaties te ontvangen vergoedingen.

3. De verpandingen als in het eerste lid bedoeld zullen telkens tot stand komen door de enkele toevoeging van de nieuwe Effecten, Participaties, rechten en vorderingen aan de aan de Klant toebehorende Beleggingsrekening(en), welke toevoeging voor zover nodig tevens zal gelden als mededeling aan de ING, het Bewaarbedrijf respectievelijk de Beleggersgiro. De ING accepteert dit pandrecht voor zover nodig bij voorbaat en neemt de mededeling hiervan aan mede namens het Bewaarbedrijf en de Beleggersgiro.

4. Onverminderd het voorgaande is de Klant verplicht om op eerste verzoek van de ING al datgene te doen en daarvoor medewerking te verlenen teneinde het in dit artikel bedoelde pandrecht te vestigen (voor zover deze verpanding niet reeds tot stand is gekomen op basis van de Overeenkomst) en verleent daartoe door het aangaan van de Overeenkomst een onvoorwaardelijke en onherroepelijke volmacht aan de ING om alle handelingen te verrichten die noodzakelijk dan wel wenselijk zijn met het oog op het vestigen van de in dit artikel bedoelde pandrecht(en), het doen van mededeling aan het Bewaarbedrijf of derden van die verpanding en het vorderen van uitlevering van de Effecten.

5. Indien de Klant over (een deel van) de verpande Effecten of Participaties wenst te beschikken, is de ING verplicht (dat deel van) het verpande vrij te geven, mits hetgeen na vrijgave resteert voldoende dekking biedt voor hetgeen de ING van de Klant te vorderen heeft of zal hebben. De ING zal eerst tot uitwinning van de verpande Effecten of Participaties overgaan indien zij een opeisbare vordering heeft op de Klant en de Klant met de nakoming daarvan in verzuim is. De ING zal niet meer van het verpande uitwinnen dan nodig is voor de voldoening van de schuld van de Klant. Nadat de ING van haar uitwinningbevoegdheid gebruik heeft gemaakt, zal zij de Klant daarvan zo spoedig mogelijk schriftelijk in kennis stellen.

6. Het is de Klant anders dan na toestemming van de ING niet toegestaan om Effecten of Participaties aan derden te verpanden of deze aan derden in vruchtgebruik te geven.

7. Effecten of Participaties die uitsluitend door de Klant bij de ING worden gedeponerd voor speciale doeleinden vallen niet onder het in dit artikel bedoelde pandrecht. Onder speciale doeleinden wordt verstaan: het innen van rente, aflossingen en dividenden, het verkrijgen van nieuwe coupon- of dividendbladen, het verrichten van conversiehandelingen of het bijwonen van vergaderingen.

Artikel 11.2 Herverpanding

De ING is bevoegd na uitdrukkelijke voorafgaande schriftelijke toestemming van de Klant, de Effecten, Participaties en (andere) vermogensrechten die aan haar zijn verpand, te herverpanden tot zekerheid van een schuld van de ING tegenover derden, mits:

- deze schuld het door de ING van de Klant (al dan niet opeisbaar) te vorderen bedrag niet overschrijdt;
- de herverpanding slechts geschiedt tot een zodanige omvang als de ING nodig heeft als zekerheid voor hetgeen zij op het moment van herverpanding van de Klant (al dan niet opeisbaar) te vorderen heeft of kan krijgen, en
- de herverpande Effecten, Participaties en (andere) vermogensrechten onmiddellijk na aflossing van de schuld van de Klant uit de herverpanding worden ontslagen.

12. Informatieverstrekking aan derden

Artikel 12.1 Informatieverstrekking aan derden

1. Door het aangaan van de Overeenkomst onderwerpt de Klant zich tevens aan de reglementen en voorschriften van:

- een Beurs;
- Euroclear Netherlands B.V.;
- het Nederlands Interprofessioneel Effectencentrum NIEC B.V., en
- LCH Clearnet S.A,

(dan wel van hun respectievelijke rechtsopvolgers), alsmede aan alle andere reglementen, voorschriften en gebruiken die bij het uitvoeren van een Order op een Beurs respectievelijk die bij het gebruikmaken van buitenlandse betaal- en afwikkelingsystemen en/of bewaarinstellingen van toepassing zijn. Voor zover in deze reglementen en voorschriften een derdenbeding staat ten gunste van de Klant, worden deze door de Klant aanvaard door aanvaarding van de Voorwaarden.

2. De Klant is ermee bekend dat de ING gehouden kan zijn om op de Klant betrekking hebbende persoonsgegevens, zijn Orders en/of op de Beleggingsrekening geadmistreerde Effecten aan derden te verstrekken ten behoeve van de handhaving en controle op de naleving van regelgeving. Dit kan zich onder meer voordoen indien de ING daartoe verplicht is door:

- een wet, wetsvoorschrift of andere verordening;
- een gerechtelijk of soortgelijk bevel dat afdwingbaar is in het desbetreffende rechtsgebied;
- enige beroepsorganisatie of zelfregulerende organisatie (hetzij van de overheid of van andere aard), of
- enige afdeling of dienst van de Nederlandse regering, of door enige andere regeringsafdeling of -dienst in het desbetreffende rechtsgebied.

3. De ING is niet verplicht de Klant hiervan op de hoogte te stellen en kan in voorkomende gevallen zelfs wettelijk verplicht zijn tot geheimhouding daarvan.

4. Het in het Privacy Statement ING Bank N.V. bepaalde is van overeenkomstige toepassing en kan worden geraadpleegd op ING.nl.

13. Slotbepalingen

Artikel 13.1 Duur en beëindiging

1. De relatie tussen de Klant en de ING uit hoofde van de Overeenkomst wordt aangegaan voor onbepaalde tijd.
2. Zowel de Klant als de ING is gerechtigd de Overeenkomst met onmiddellijke ingang schriftelijk op te zeggen.
3. Het opheffen van de Beleggingsrekening door de Klant zal gelden als opzegging van de Overeenkomst.
4. Behoudens voor zover door de ING en de Klant schriftelijk anders is overeengekomen, worden Orders die op de datum van beëindiging van de Overeenkomst nog niet zijn afgewikkeld, door de ING voor zover mogelijk afgewikkeld overeenkomstig de Overeenkomst en blijft gedurende deze afwikkeling ieder der partijen gebonden aan de Overeenkomst maar ook aan alle overige overeenkomsten, waaronder begrepen verpanding, voor zover betrekking hebbend op de Effecten of Participaties van de Klant.
5. De Klant blijft al vervallen maar nog niet betaalde kosten onverminderd aan de ING verschuldigd.
6. De Klant verleent hierbij, voor zover nodig bij voorbaat, de ING toestemming bij beëindiging van de Overeenkomst een resterend positief of negatief geldsaldo op zijn Beleggingsrekening, te verrekenen met zijn Betaalrekening.
7. De ING is bevoegd een Beleggingsrekening waarop gedurende een periode van langer dan twaalf maanden geen tegoed wordt aangehouden op te heffen, nadat de ING de Klant daarvan schriftelijk heeft geïnformeerd en de Klant niet binnen een periode van drie maanden aan de ING heeft kenbaar gemaakt daartegen bezwaar te hebben.

Artikel 13.2 Belangentegenstellingen

Gelet op de aard van het bedrijf van de ING kunnen zich tussen de Klant en de ING belangentegenstellingen voordoen. Om dergelijke belangentegenstellingen zoveel mogelijk te voorkomen heeft de ING een beleid opgesteld om een onafhankelijk optreden van het bedrijfsonderdeel dat een Beleggingsdienst verleent te waarborgen. Op grond van dit beleid zal niet-openbare, koersgevoelige informatie, die mogelijkerwijs binnen de ING bekend is, niet gebruikt worden bij het verlenen van een Beleggingsdienst aan de Klant. Een samenvatting van dit beleid is als bijlage bij de Voorwaarden opgenomen.

Artikel 13.3 Garantieregeling

Op grond van het 'Besluit bijzondere prudentiële maatregelen, beleggerscompensatie en depositogarantie Wft' valt het tegoed in Effecten en Participaties op de Beleggingsrekening

onder het beleggerscompensatiestelsel. Dit beleggerscompensatiestelsel voorziet, mits wordt voldaan aan de daaraan gestelde voorwaarden, in een vergoeding van maximaal € 20.000 per persoon per bank indien een bank niet meer aan haar verplichtingen kan voldoen. Het geldsaldo op de Beleggingsrekening valt onder het depositogarantiestelsel dat voorziet in een vergoeding van maximaal € 100.000.

Artikel 13.4 Garantie van de ING ten aanzien van de verplichtingen van de Beleggersgiro

De ING garandeert de nakoming van de verplichtingen van de Beleggersgiro aan de Klant.

Artikel 13.5 Copyright

Op de door de ING in het kader van de Overeenkomst schriftelijk verstrekte informatie (rapporten, opinies en/of research, een en ander in de ruimste zin des woords) rust een copyright ten behoeve van de ING. De Klant mag deze informatie niet doorgeven, kopiëren, bewerken, vermenigvuldigen of verspreiden zonder voorafgaande toestemming van de ING.

Artikel 13.6 Beperkingen/wijziging Beleggingsdienstverlening

1. De ING is bevoegd om het verrichten van werkzaamheden met betrekking tot op een Beurs verhandelde Effecten te beëindigen, nadat de ING de Klant daarvan voorafgaand in kennis heeft gesteld. Tevens zal de ING op elk moment kunnen besluiten een Beleggingsdienst niet meer te verlenen. De ING zal daarbij telkens in redelijkheid rekening houden met de belangen van de Klant.
2. De ING respectievelijk het Bewaarbedrijf is bevoegd om de bewaarneming van Effecten die niet bij een (inter)nationale bewaarinstantie in bewaring kunnen worden gegeven dan wel eenheden die kleiner zijn dan de minimaal verhandelbare hoeveelheid te beëindigen, nadat de ING de Klant daarvan voorafgaand in kennis heeft gesteld.
3. De Klant zal in de in de voorgaande leden voorkomende gevallen binnen een door de ING daartoe te stellen redelijke termijn opdracht verstrekken, hetzij tot overboeking van de desbetreffende Effecten naar een andere bank of beleggingsonderneming, hetzij tot verkoop van de desbetreffende Effecten voor rekening en risico van de Klant, afhankelijk van de door de ING aan de Klant ter zake voorgelegde keuzemogelijkheden.
4. Indien de Klant niet tijdig opdracht verstrekt, is de ING bevoegd de desbetreffende Effecten op een door de ING te bepalen tijdstip namens en voor rekening en risico van de Klant te verkopen, ongeacht de dan te realiseren verkoopopbrengst.

5. De Bank respectievelijk het Bewaarbedrijf is gerechtigd Effecten welke naar hun redelijk oordeel, gelet op de staat waarin de uitgevende instelling van die Effecten is komen te verkeren, niet (meer) voor bewaring in aanmerking komen, van de Beleggingsrekening te verwijderen.

Artikel 13.7 Wijziging van de Voorwaarden

1. De ING is bevoegd te allen tijde de Voorwaarden te wijzigen, waarbij onder wijziging tevens een aanvulling wordt verstaan. De wijzigingen zullen voor de Klant en de ING bindend zijn vanaf de dertigste dag nadat de ING aan deze wijzigingen via advertenties in drie landelijk verspreide dagbladen, via aankondiging op internet (ING.nl) en/of anderszins bekendheid heeft gegeven.

2. Indien de Klant niet akkoord wenst te gaan met de aangekondigde wijziging(en), dient hij dit binnen drie weken na bekendmaking van de wijzigingen schriftelijk aan de ING mede te delen. De ING zal na ontvangst van deze mededeling van de Klant de Overeenkomst met onmiddellijke ingang beëindigen, met inachtneming van het bepaalde in artikel 13.1.

3. Indien op aanwijzing van de Autoriteit Financiële Markten, op gezag van een uitspraak van rechterlijk college of van een klachten- of geschillencommissie, dan wel bij of krachtens een dwingende wetsbepaling de Voorwaarden worden gewijzigd, zal een dergelijke wijziging niettegenstaande de voorgaande leden, deel uitmaken van de Voorwaarden zonder dat hiervoor de instemming van de Klant is vereist.

Artikel 13.8 Partiële nietigheid en vernietigbaarheid

De niet-uitvoerbaarheid, ongeldigheid of nietigheid van een bepaling in de Voorwaarden leidt niet tot nietigheid of vernietigbaarheid van de Overeenkomst, noch van enige andere bepaling daarvan.

Artikel 13.9 Communicatiekanaal aandeelhouders

De ING neemt deel aan een door de Stichting Communicatiekanaal Aandeelhouders opgezet communicatiekanaal aandeelhouders. De ING biedt de Klant de mogelijkheid om toestemming aan de ING te verlenen zijn persoonsgegevens aan een daartoe specifiek aangewezen derde door te geven ten behoeve van (i) het verzenden van informatie door een hieraan deelnemende uitgevende instelling en/of haar aandeelhouders, of (ii) het geven van een volmacht door de Klant aan een derde om op een door de Klant aangegeven wijze te stemmen tijdens een algemene vergadering van aandeelhouders, een en ander met inachtneming van de daartoe overeengekomen regels.

Bijlage 1: Belangrijke kenmerken en risico's van beleggen

Rendement en risico

Bij beleggen draait het om rendement en risico. Die twee hangen sterk met elkaar samen. In het algemeen geldt: beleggingen waarvan u een hoog rendement kunt verwachten, brengen ook een hoog risico met zich mee. Neemt u genoeg met lagere rendementsverwachtingen, dan zullen doorgaans ook de risico's kleiner zijn. Maar welke keuzes u ook maakt, beleggen is nooit helemaal zonder risico.

Algemene beleggingsrisico's

Als u gaat beleggen loopt u risico's. Voor een deel heeft u die zelf in de hand. Maar er zijn ook factoren die de waarde van uw aandelen beïnvloeden, zonder dat u daar iets aan kunt doen. Een aantal algemene beleggingsrisico's is:

- **Marktrisico:** het marktrisico hangt samen met de algemene economische situatie. Alle beleggingsproducten hebben met dit risico te maken. Voorbeelden zijn: periodes van groei of achteruitgang van de economie, belastinghervormingen of veranderingen in de wereldwijde energiesituatie. Ook koersschommelingen behoren tot het marktrisico.
- **Koersrisico:** dit is het risico op koersschommelingen. In welk bedrijf of welke instantie u ook belegt, u loopt altijd een koersrisico. Oorzaken van koersrisico zijn een nieuwe concurrent die hetzelfde product maakt, een staking of de publicatie van de resultaten van een bedrijf. Dit risico kunt u vermijden door uw beleggingen te spreiden.
- **Valutarisico:** als u in een andere valuta dan de euro belegt, is de kans groot dat de koers van die valuta bij verkoop of aflossing van de belegging verschilt van de valutakoers bij de aankoop. Dit heeft een positieve of negatieve invloed op uw beleggingen.
- **Herbeleggingsrisico:** het risico dat u dividend, rentebetalingen, verkochte beleggingen of andere inkomsten uit beleggingen niet opnieuw kunt beleggen tegen hetzelfde rendement als van de oorspronkelijke belegging. U kunt bijvoorbeeld obligaties hebben die de afgelopen jaren 7 tot 8 procent opleverden en die u op de vervaldag maar tegen 4 procent kunt herbeleggen.
- **Renterisico:** de waarde van bepaalde beleggingen daalt als de marktrente stijgt. Een voorbeeld hiervan zijn obligaties. Wanneer de rente op de financiële markten stijgt nadat u uw obligatie heeft gekocht, dalen de koers en de waarde van uw obligatie. U kunt dan immers op de markt obligaties met dezelfde looptijd vinden als die van u, maar met een hogere rente. Uw belegging is dus minder interessant dan de andere obligatie geworden. Over het algemeen heeft een verhoging van de rentetarieven ook een negatieve invloed op de koersontwikkeling van aandelen.
- **Liquiditeitsrisico:** door omstandigheden kan het gebeuren dat uw beleggingen niet of nauwelijks verhandeld kunnen worden op de beurs. Bijvoorbeeld omdat het zo slecht

gaat met een bedrijf dat niemand de aandelen of obligaties van het bedrijf wil kopen. U kunt uw beleggingen dan niet verkopen. Ook het gebrek aan marktonderhoud door financiële instellingen en handelshuizen valt hieronder.

- **Debiteurenrisico:** de kans dat een bedrijf of uitgevende instantie, de debiteur, zijn verplichtingen niet nakomt. Meestal heeft dat te maken met een slechte financiële positie of een faillissement van de debiteur.

Risico's beperken

Een goede voorbereiding is belangrijk als u wilt gaan beleggen. U heeft namelijk zelf veel invloed op de risico's die u loopt. Bedenk daarom voordat u gaat beleggen wat uw doelstellingen, mogelijkheden en verwachtingen zijn. Kunt u uw geld voor langere tijd missen? Bent u bereid om risico's te lopen? Belegt u om uw inkomen aan te vullen of wilt u een vermogen opbouwen voor later? Gaat u voor het eerst beleggen of bent u een doorgewinterde belegger?

Het belangrijkste dat u kunt doen om risico's te vermijden is: uw beleggingen spreiden. Dan spreidt u namelijk ook de risico's. U kunt beleggingen spreiden over verschillende beleggingscategorieën (zoals aandelen, obligaties, onroerend goed, deposito's). Maar ook daarbinnen kunt u spreiden. Zo kunt u aandelen kopen uit verschillende sectoren, of obligaties met verschillende looptijden. Een praktische manier om uw beleggingen te spreiden is het deelnemen in beleggingsfondsen.

Kenmerken van beleggingsfondsen

Beleggingsfondsen

Bij een beleggingsfonds beheren professionele beleggings-experts het geld van een groot aantal individuele beleggers. Het geld wordt belegd in meerdere effecten. Via een beleggingsfonds kunt u al met een relatief klein bedrag een betere risicospreiding bereiken. Bovendien zijn de kosten lager dan wanneer u los in de individuele effecten handelt.

Spreiding

Via beleggingsfondsen kunt u beleggen in verschillende beleggingscategorieën (bijvoorbeeld deposito's, obligaties, aandelen en vastgoed). Het risico van een beleggingsfonds hangt af van de effecten waarin het fonds belegt, maar ook van de spreiding binnen het fonds. Worden de beleggingen goed gespreid, dan beperkt dat het risico. Er kan bijvoorbeeld worden gespreid over verschillende beleggingscategorieën, sectoren, valuta of geografische (deel)gebieden.

Dividend

Bij de meeste beleggingsfondsen krijgt u een keer per jaar dividend. Dividend is de winst die wordt uitgekeerd aan beleggers. Uw dividendbedrag wordt automatisch herbelegd

in het beleggingsfonds. De hoogte van het dividend varieert. Soms blijft het helemaal achterwege.

Over het dividend moet u dividendbelasting betalen (meestal 15%). De dividendbelasting wordt automatisch ingehouden als het dividend wordt uitgekeerd. U kunt de betaalde dividendbelasting verrekenen met uw inkomstenbelasting.

Beurskoers

De beurskoers geeft de waarde van een participatie in een beleggingsfonds weer. De koers kan worden beïnvloed door allerlei factoren. Bijvoorbeeld door de resultaten en de toekomstverwachtingen van bedrijven in het fonds. Maar ook door macro-economische, sociale, economische en politieke ontwikkelingen.

Risico's van beleggen in beleggingsfondsen

Voor beleggen in beleggingsfondsen gelden de algemene risico's van beleggen die eerder zijn genoemd. Daarnaast zijn er ook een aantal specifieke risico's aan verbonden:

- **Debiteurenrisico:** u heeft geen enkele garantie dat u uw geld terugkrijgt. Bij een faillissement kan het beleggingsfonds niets of nog heel weinig waard zijn. De kans op debiteurenrisico is wel kleiner dan bij beleggen in aandelen, omdat u belegt in meerdere bedrijven.
- **Omslagrisico:** beleggingsfondsen bestaan soms uit verschillende subfondsen. Negatieve resultaten van een subfonds kunnen worden omgeslagen over de andere subfondsen.
- **Liquiditeitsrisico:** belegt een fonds in incurante effecten (dat zijn effecten waarin niet veel wordt gehandeld), dan kan het fonds mogelijk niet voldoende geld vrijmaken om aan financiële verplichtingen voldoen.
- **Renterisico:** sommige beleggingsfondsen zijn meer rentegevoelig dan andere. Over het algemeen heeft een renteverhoging een negatieve invloed op de koersontwikkeling van beleggingsfondsen die in aandelen beleggen.
- **Koersrisico:** bij beleggingsfondsen is het risico op koersschommelingen groot. De waarde van een beleggingsfonds kan dalen als de waarde van de beleggingen in het fonds dalen of als de directe opbrengst van de beleggingen daalt. Het is daarom mogelijk dat beleggers met verlies uit een beleggingsfonds moeten stappen.
- **Geografisch/sector risico:** de waarde van een beleggingsfonds dat zijn beleggingen concentreert in een specifieke regio (bijvoorbeeld in Nederland) of sector is vooral gevoelig voor ontwikkelingen in die regio of die sector.

Kenmerken van aandelen

Aandelen

Aandelen zijn deelnemingen in het kapitaal van een bedrijf (vennootschap). Aandelen worden dagelijks verhandeld op de effectenbeurzen. U kunt ze dus iedere dag kopen en

verkopen. Als aandeelhouder bent u mede-eigenaar van het vermogen van de onderneming. U deelt ook mee in winst of verlies. Maakt het bedrijf winst, dan kunt u dividend uitgekeerd krijgen. Verlies kan zich vertalen in een lagere beurskoers.

Dividend

Over uw beleggingen in aandelen kunt u dividend krijgen. Dividend is de winst die wordt uitgekeerd aan aandeelhouders. De hoogte van het dividend varieert. Soms blijft het helemaal achterwege. Veel ondernemingen bieden de mogelijkheid om het dividend direct te beleggen in nieuwe aandelen ('dividend herbeleggen'). Als die mogelijkheid er is, regelt de ING dat automatisch voor u.

Over het dividend moet u dividendbelasting betalen (meestal 15%). De dividendbelasting wordt automatisch ingehouden als het dividend wordt uitgekeerd. U kunt de betaalde dividendbelasting verrekenen met uw inkomstenbelasting.

Beurskoers

De waarde van de aandelen wordt bepaald door de beurskoers. Dat is de prijs waarvoor u het aandeel op een bepaald moment kunt kopen of verkopen. De koers van een aandeel kan worden beïnvloed door allerlei factoren. Bijvoorbeeld door de bedrijfsresultaten en de toekomstverwachtingen van het bedrijf. Maar ook door macro-economische, sociale, economische en politieke ontwikkelingen.

Risico's van beleggen in aandelen

Voor beleggen in aandelen gelden de algemene risico's van beleggen die eerder zijn genoemd. Daarnaast is er ook een aantal specifieke risico's aan verbonden:

- **Debiteurenrisico:** u heeft geen enkele garantie dat u uw geld terugkrijgt. Bij een faillissement kunnen aandelen niets of nog heel weinig waard zijn.
- **Liquiditeitsrisico:** hoe hoger de beurswaarde (uitstaande aandelen maal de beurskoers) van het bedrijf, hoe lager het liquiditeitsrisico en hoe meer er wordt gehandeld in de aandelen.
- **Valutarisico:** als u belegt in aandelen die niet in euro's zijn genoteerd, dan daalt de waarde van uw aandelen als de koers van de vreemde valuta daalt. Ook als u belegt in aandelen die in euro's staan genoteerd, loopt u koersrisico. Zo kunnen bedrijven activiteiten hebben in landen met een andere valuta dan de euro. Verder zijn sommige aandelen gevoeliger voor bijvoorbeeld de dollar dan andere.
- **Renterisico:** over het algemeen heeft een verhoging van de rentetarieven een negatieve invloed op de koersontwikkeling van aandelen. Sommige aandelen zijn meer rentegevoelig dan andere.
- **Koersrisico:** het risico op koersschommelingen is bij aandelen groot. Hierdoor is het mogelijk dat u met verlies

uit een aandeel moet stappen. Het koersrisico wordt vooral bepaald door de kwaliteit van de onderneming, de ontwikkeling van de sector waartoe de onderneming behoort en door de ontwikkeling op de beurzen. Speculatieve aandelen zoals zeer jonge technologiebedrijven zijn meer risicovol dan aandelen van ondernemingen met stabiele activiteiten zoals nutsbedrijven.

Kenmerken van obligaties

Obligaties

Een obligatie is een schuldbekentenis van een uitgevende instantie, bijvoorbeeld een bedrijf, overheid of gemeente. Als u belegt in een obligatie leent u 'de nominale waarde' van de obligatie (dat is de waarde waarvoor de obligatie is uitgegeven) aan de uitgevende instantie. Bij obligaties deelt u niet mee in winst of verlies. U ontvangt wel rente. De meeste obligaties worden dagelijks verhandeld op de effectenbeurzen.

Looptijd en aflossing

Obligaties hebben een bepaalde looptijd, die staat vooraf vast. Meestal worden obligaties afgelost aan het einde van de looptijd. Bij aflossing krijgt u de nominale waarde van de obligatie. In sommige gevallen lost de uitgevende instantie jaarlijks een deel van de uitgegeven obligaties af. Welke obligaties worden afgelost wordt in dat geval door loting bepaald. Andere aflossingsschema's zijn ook mogelijk.

Coupon

Als u een obligatie koopt, leent u geld aan de uitgever van de obligatie. Daarover ontvangt u rente ('coupon'). Het rentepercentage wordt bepaald bij de uitgifte van de obligatie. Het rentepercentage is afhankelijk van de rentestand op de kapitaalmarkt op het moment van uitgifte en van de risico's die aan de obligatie zijn verbonden. Hoe meer risico, hoe hoger de rente. Vaak ligt het rentepercentage van de obligatie vanaf de uitgifte tot het einde van de looptijd vast. De rente wordt in de meeste gevallen een keer per jaar uitgekeerd.

Beurskoers

De nominale waarde en het rentepercentage van een obligatie liggen weliswaar vaak vanaf de uitgifte vast, maar de waarde van een obligatie is niet constant. Net als aandelen worden obligaties op de beurs verhandeld. De actuele waarde van een obligatie wordt bepaald door de beurskoers. Dat is de prijs waarvoor u de obligatie op een bepaald moment kunt kopen of verkopen. De beurskoers wordt aangegeven in procenten van de nominale waarde van de obligatie.

De beurskoers van een obligatie wordt vooral bepaald door de rentestand op de kapitaalmarkt. Als die rente stijgt, daalt de beurskoers van de obligatie - en andersom. Daarnaast zijn schommelingen in vraag en aanbod van invloed, maar veel minder dan bij aandelen. Ook de resterende looptijd en de

kredietwaardigheid van de uitgevende instantie spelen een rol. Over het algemeen zijn obligatiekoersen aanmerkelijk stabielere dan aandelenkoersen.

Rating

De meeste obligatieleningen hebben een rating. Deze rating is een indicatie van de kredietwaardigheid van de uitgever van de lening. Moody's en Standard & Poors zijn de meest bekende en gebruikte ratingbureaus ter wereld. Kijk op ING.nl voor de ratings.

Soorten obligaties

- Fixed obligaties. Dit zijn obligaties met een vaste coupon. Deze obligaties bestaan met verschillende looptijden.
- Converteerbare obligaties. Dit zijn obligaties met een vaste coupon die lager is dan de marktrente. Als obligatiehouder heeft u aan het einde van de looptijd het recht om te kiezen hoe u de aflossing wilt ontvangen: in contanten of in een vooraf vastgesteld pakket aandelen. Die aandelen kunnen meer waard zijn dan een aflossing in contanten. Deze obligaties bestaan met verschillende looptijden.
- Reverse convertible obligaties. Dit zijn obligaties met een vaste hoge coupon. De uitgevende instelling kan kiezen of de obligatie in contanten of in een vooraf vastgesteld pakket aandelen wordt afgelost. Deze obligaties hebben een relatief korte looptijd.
- Steepeners. Dit zijn obligaties waarvan de coupon de eerste jaren van de looptijd relatief hoog en vast is ten opzichte van de marktrente. Daarna wordt de rente variabel, vaak wordt de rente bepaald door het verschil tussen de 10-jaars rente en de korte 2-jaars rente op de kapitaalmarkt. Deze obligaties hebben een (zeer) lange looptijd, maar de uitgevende instelling mag meestal kiezen voor tussentijdse aflossing.
- Floating rate notes. Dit zijn obligaties waarvan de coupon in de meeste gevallen afhankelijk is van de 3-maands of 6-maands rente. De coupon varieert mee met de marktrente. Deze obligaties bestaan met verschillende looptijden, maar meestal is de looptijd kort.
- Perpetuals. Deze obligaties hebben een eeuwigdurende looptijd. Ze bestaan in drie varianten: de fixed, de floating en de steepenervariant (zie hierboven). Soms mag de uitgevende instantie de obligatie tussentijds aflossen.
- Fix-to floaters. Dit zijn obligaties waarbij de coupon een tijd vast is (zoals bij fixed obligaties) is en daarna afhankelijk van de 3- of 6-maandsrente (zoals bij floating rate notes). Er zijn verschillende varianten. Vaak heeft de uitgevende partij na de fixed periode het recht de obligatie af te lossen. Deze obligaties bestaan er met verschillende looptijden, meestal is de looptijd lang.

Risico's van beleggen in obligaties

Over het algemeen loopt u met obligaties minder risico dan met aandelen. Maar beleggen in obligaties is niet zonder

risico's. Voor beleggen in obligaties gelden de algemene risico's van beleggen die eerder zijn genoemd. Daarnaast is er ook een aantal specifieke risico's aan verbonden:

- **Debiteurenrisico:** hangt af van de kwaliteit van de uitgevende instantie van de obligatie. Als de financiële positie van de uitgevende instantie slecht is, dan is het mogelijk dat zij de rente en de aflossing niet uitbetaalt. Hoe hoger de 'rating' van de instantie, hoe kleiner het risico.
- **Liquiditeitsrisico:** hoe groot dit risico is, hangt onder andere af van vraag en aanbod naar de lening. Als er veel verkopers zijn, maar weinig vragers kan de koers dalen. Daarnaast is dit risico kleiner als het uitstaande bedrag van de lening groter is en omgekeerd.
- **Valutarisico:** als u belegt in obligaties die niet in euro's zijn genoteerd, dan daalt de waarde van uw obligaties als de koers van de vreemde valuta daalt. Hoe groot dit risico is, is afhankelijk van de valuta waarin de obligatie is genoteerd.
- **Renterisico:** als de rente op de kapitaalmarkt stijgt, daalt de beurskoers van de obligaties en omgekeerd. Verkoopt u obligaties bij een rentestand op de kapitaalmarkt die hoger is dan uw coupon? Dan kan het zelfs gebeuren dat de beurskoers lager is dan de nominale waarde.
- **Koersvolatiliteit:** als u voor de vervaldag uw obligatie verkoopt, kan het gebeuren dat u minder krijgt dan de nominale waarde. Dat is het geval als de koers lager is dan de nominale waarde van 100%. Dit komt voor als er vergelijkbare obligaties zijn die een hogere rente uitkeren dan de rente die u krijgt op uw obligatie. Vergelijkbare obligaties zijn obligaties met bijvoorbeeld dezelfde looptijd en 'rating'.
- **Risico van tussentijdse aflossing:** bij sommige obligaties mag de uitgevende instantie kiezen voor tussentijdse aflossing. Dat zal ze over het algemeen niet doen als de coupon lager is dan de marktrente. De koers van deze obligaties daalt daardoor extra hard als de marktrente stijgt. Omgekeerd zal de uitgevende instantie eerder kiezen voor tussentijdse aflossing als de coupon hoger is dan de marktrente. Dat vormt een beperking voor de beurskoers van deze obligaties.
- **Bij converteerbare obligaties:** het renterisico is wat minder (omdat de coupon laag is) maar de aandelen die als aflossing kunnen dienen, verhogen het risico.
- **Bij reverse convertible obligaties:** het risico bestaat dat de uitgevende instantie kiest voor aflossing in aandelen. Dat kan voor de obligatiehouder ongunstig zijn. Bijvoorbeeld als de uitgevende instantie kiest voor aflossing in aandelen, terwijl het pakket aandelen minder waard is dan de contante aflossing.
- **Bij steepeners:** deze obligaties zijn sterk afhankelijk van de renteontwikkeling. Veel van deze obligaties hebben een minimumcoupon. Als de 10-jaarsrente lager is dan de 2-jaarsrente, krijgt u geen of slechts de minimumrente. Door de mogelijkheid van tussentijdse aflossing, is het renterisico van deze obligaties extra hoog.

- **Bij floating rate notes:** deze obligaties hebben minder renterisico doordat de couponrente meebeweegt met de marktrente. Ook de vaak korte looptijd speelt mee: de kans dat zich binnen de looptijd ongunstige renteontwikkelingen voordoen is kleiner dan bij een lange looptijd.
- **Bij perpetuums:** het renterisico is hoog door de eeuwigdurende looptijd. Bovendien gelden per variant (fixed, floating en steepeners) de daarbijhorende risico's. Als tussentijdse aflossing is toegestaan, is het renterisico van deze obligaties extra hoog.
- **Bij fix-to-floaters:** deze obligaties hebben een hoger renterisico door het onvoorspelbare floating deel en door de langere looptijd. Als tussentijdse aflossing is toegestaan, is het renterisico van deze obligaties extra hoog.

Kenmerken van structured products

Structured products

U kunt uw geld beleggen in zogenaamde 'structured products'. Dit zijn uiteenlopende beleggingsproducten die kenmerken van bijvoorbeeld aandelen, obligaties en spaarproducten met elkaar combineren. Sommige structured products zijn samengesteld om de belegger tegen koersrisico's te beschermen. Andere zijn juist bedoeld om een maximaal rendement te behalen (en hebben dus een hoog risico). De looptijd van een structured product is doorgaans 10 jaar of korter.

Een voorbeeld van structured products zijn Lirics. Dit zijn zogenaamde 'beschermingsproducten'. Dit betekent dat u een deel van uw inleg op de einddatum gegarandeerd terug krijgt. De waarde van de Liric is afhankelijk van de koersontwikkeling van de onderliggende waarde.

Risico's van beleggen in structured products

Voor beleggen in structured products gelden de algemene risico's van beleggen die eerder zijn genoemd. Hoeveel risico u loopt met een product, hangt ook samen met de hoogte van de garantiewaarde van het product:

- Bij producten met 100% garantie krijgt u aan het einde van de looptijd minimaal de garantiewaarde terug.
- Producten met een beperkt risico hebben ook een gegarandeerde eindwaarde, maar die ligt onder de uitgifteprijs.
- Producten met een hoog risico hebben geen gegarandeerde eindwaarde, of een gegarandeerde eindwaarde die ver onder uw inleg ligt.
- Voor de meeste garantieproducten geldt dat u de gegarandeerde waarde alleen aan het einde van de looptijd terugkrijgt. Tussentijds kan de waarde fluctueren.
- **Debiteurenrisico:** hangt af van de kwaliteit van de uitgevende instantie van de structured products. Als de financiële positie van de uitgevende instantie slecht is, dan is het mogelijk dat zij de garantiewaarde niet uitbetaalt. Hoe hoger de 'rating' van de instantie, hoe kleiner het risico.

Kenmerken van Futures

Futures

Een Future is een overeenkomst (termijncontract) waarmee wordt belegd in de waardeverandering van een onderliggende waarde. Deze overeenkomst verplicht u tot het kopen of verkopen van een bepaalde onderliggende waarde, bijvoorbeeld aandelen, aandelenindices of valuta. De transactie vindt plaats tegen een vastgestelde prijs op een vastgesteld toekomstig tijdstip. U kunt een Future kopen of verkopen. Als koper moet u de afgesproken hoeveelheid in ontvangst nemen (= fysieke levering) en betalen. Verkoopt u, dan heeft u de plicht om te leveren. In het algemeen gaat het bij Futures niet om het daadwerkelijk leveren of ontvangen van de goederen of de financiële waarden, maar uitsluitend om de financiële transactie (= cash settlement).

Beleggen in Futures

Een Future is een overeenkomst waarmee kan worden ingespeeld op de waardeverandering van een product. Er bestaan Futures op bijvoorbeeld koffie en graan. Maar ook op financiële producten, zoals een aandelenindex. U kunt de overeenkomst kopen en verkopen. Futures worden verhandeld op de effectenbeurs of een goederentermijnbeurs. Bij de ING kan er alleen gehandeld worden in Futures op de AEX-index.

Margin

De koper en verkoper hebben allebei een verplichting. Soms moet de koper betalen, soms de verkoper. Ze moeten daarom allebei initial margin betalen als ze de overeenkomst ondertekenen. Dat bedrag garandeert dat ze elkaar ook echt betalen als ze dat moeten.

Het bedrag dat ze iedere dag moeten betalen of krijgen, hangt af van de koers van de Future op dat moment. Dit bedrag heet de variation margin.

Hefboomwerking

Handel in Futures heeft een hefboomwerking. Men hoeft maar een klein deel van de werkelijke waarde te storten, terwijl een beperkte koersschommeling al tot grote winsten of aanzienlijke verliezen kan leiden. De verliezen blijven lang niet altijd beperkt tot de inleg. Soms kan het zelfs moeilijk of onmogelijk zijn om een positie te sluiten of te liquideren, waardoor 'ongelimiteerde risico's' kunnen ontstaan. Met dit instrument zal dan ook, mede afhankelijk van de financiële positie van de belegger, uiterst terughoudend moeten worden omgegaan. Omdat zowel de koper als de schrijver van een Future een afname c.q. leveringsverplichting aangaat, kan het verlies in beide gevallen hoog oplopen. Futures zijn dan ook veelal een speculatief beleggingsinstrument met een hoog risico.

Risico's van beleggen in Futures

Heeft u een Future gekocht? En daalt het product waarop u een Future heeft in waarde? Dan moet u de waardedaling betalen. Heeft u een Future verkocht? En stijgt het product waarop u een Future heeft in waarde? Dan moet u de waardestijging betalen. Daarnaast zijn er nog een aantal specifieke risico's aan verbonden:

- **Debiteurenrisico:** Verwaarloosbaar. Op de gereguleerde markten stelt een clearinghouse zich garant voor de goede afloop. Een clearinghouse treedt op als tegenpartij voor de koper en de verkoper.
- **Liquiditeitsrisico:** Futures zijn goed verhandelbaar op de georganiseerde markten.
- **Valutarisico:** Geen voor contracten in EUR. Uiteraard zeer groot bij valutafutures.
- **Renterisico:** Zeer hoog. Rente vormt naast de koersvorming van de onderliggende waarden een van de belangrijkste componenten van het futurecontract.
- **Koersrisico:** Zeer hoog en hangt af van de aard en de volatiliteit van de onderliggende waarde.

Bijlage 2: Beurzen

Deze bijlage bestaat uit drie delen. Het eerste deel heeft betrekking op de tijdstippen waarop u orders op de beurs kunt inleggen. In het tweede deel staan de tijdstippen waarop u orders in beleggingsfondsen kunt plaatsen. In het derde deel staan de bijzondere voorwaarden die beurzen voor online koersinformatie aan de klant stellen.

I Orderverwerking beursorders

Orders kunt u via Mijn ING inleggen. Dat kan 7 dagen per week, 24 uur per dag. U kunt uw orders ook via 0900 0664 (10 cent per minuut) plaatsen. Bereikbaar van maandag tot en met vrijdag van 8.00 tot 21.00 uur en op zaterdag van 9.00 tot 17.00 uur. Beursorders kunnen alleen op beursdagen worden uitgevoerd. Op welke beursdag een order wordt uitgevoerd is afhankelijk van het tijdstip waarop de order via internet wordt ingelegd en de openingstijden van de beurzen. Als gevolg van verschillen met de ingang van de zomer- en de wintertijd in afzonderlijke landen, kunnen de openingstijden van beurzen tijdelijk afwijken.

Bij de ING kunt u op de buitenlandse beurzen beleggen in onder andere de hoofdex. Hieronder staat de hoofdex index vermeld achter de naam van de beurs.

Euronext Amsterdam, Euronext Belgium (BEL 20 Index, België), Euronext France (CAC 40 Index, Frankrijk), Euronext Portugal (PSI 20 Index, Portugal), Xetra (DAX 30 Index, Duitsland), Irish Stock Exchange (ISEQ 20 Index, Ierland), BME Bolsa de Valores Espanolas (IBEX 35 Index, Spanje) en London Stock Exchange (FTSE 100 Index, Verenigd Koninkrijk)

Openen om 9.00 uur en sluiten om 17.30 uur (Nederlandse tijd).

Order door de ING op een beursdag ontvangen:

- voor 9.00 uur: Order wordt om 9.00 uur op de beurs ingelegd;
- tussen 9.00 en 17.30 uur: Order wordt direct op de beurs ingelegd;
- na 17.30 uur: Order wordt de eerstvolgende beursdag om 9.00 uur op de beurs ingelegd.

Helsinki Stock Exchange (OMX 25 Index, Finland), SXW Swiss Exchange (SMI 20 Index, Zwitserland) en OMX Group Sweden (OMX 30 Index, Zweden)

Openen om 9.00 uur en sluiten om 17.20 uur (Nederlandse tijd).

Order door de ING op een beursdag ontvangen:

- voor 9.00 uur: order wordt om 9.00 uur op de beurs ingelegd;
- tussen 9.00 en 17.20 uur: order wordt direct op de beurs ingelegd;

- na 17.20 uur: order wordt de eerstvolgende beursdag om 9.00 uur op de beurs ingelegd.

Let op! Ordering van de fondsen op de OMX Group Sweden (OMX 30 Index, Zweden) moet in veelvoud van een specifiek aantal stuks plaatsvinden. Een overzicht van deze aantallen per fonds vindt u op ING.nl. Bij afwijkende ordergrootte kan de ING niet garanderen dat uw order geheel of gedeeltelijk wordt uitgevoerd.

Oslo Bors (OBXTR 25 Index, Noorwegen)

Opent om 9.00 uur en sluit om 16.20 uur (Nederlandse tijd).

Order door de ING op een beursdag ontvangen:

- voor 9.00 uur: order wordt om 9.00 uur op de beurs ingelegd;
- tussen 9.00 en 16.20 uur: order wordt direct op de beurs ingelegd;
- na 16.20 uur: order wordt de eerstvolgende beursdag om 9.00 uur op de beurs ingelegd.

Let op! Ordering van de fondsen op deze beurs moet in veelvoud van een specifiek aantal stuks plaatsvinden. Een overzicht van deze aantallen per fonds vindt u op ING.nl. Bij afwijkende ordergrootte kan de ING niet garanderen dat uw order geheel of gedeeltelijk wordt uitgevoerd.

Copenhagen Stock Exchange (OMX 20 Index, Denemarken)

Opent om 9.00 uur en sluit om 16.50 uur (Nederlandse tijd).

Order door de ING op een beursdag ontvangen:

- voor 9.00 uur: Order wordt om 9.00 uur op de beurs ingelegd;
- tussen 9.00 en 16.50 uur: Order wordt direct op de beurs ingelegd;
- na 16.50 uur: Order wordt de eerstvolgende beursdag om 9.00 uur op de beurs ingelegd.

Let op! Ordering van de fondsen op deze beurs moet in veelvoud van een specifiek aantal stuks plaatsvinden. Een overzicht van deze aantallen per fonds vindt u op ING.nl. Bij afwijkende ordergrootte kan de ING niet garanderen dat uw order geheel of gedeeltelijk wordt uitgevoerd.

ATX Viena Stock Exchange (ATX 20 Index, Oostenrijk)

Opent om 9.15 uur en sluit om 17.30 uur (Nederlandse tijd).

Order door de ING op een beursdag ontvangen:

- voor 9.15 uur: order wordt om 9.15 uur bij de beurs ingelegd;
- tussen 9.15 en 17.30 uur: order wordt direct op de beurs ingelegd;
- na 17.30 uur: order wordt de eerstvolgende beursdag om 9.15 uur op de beurs ingelegd.

Borsa Italiana (MIB 30 Index, Italië)

Opent om 9.00 uur en sluit om 17.25 uur (Nederlandse tijd).

Order door de ING op een beursdag ontvangen:

- voor 9.00 uur: order wordt om 9.00 uur op de beurs ingelegd;
- tussen 9.00 en 17.25 uur: order wordt direct op de beurs ingelegd;
- na 17.25 uur: order wordt de eerstvolgende beursdag om 9.00 uur op de beurs ingelegd.

Canadian Exchange Group (S&P/TSX 60 Index, Canada), New York Stock Exchange (NYSE 100 Index, Verenigde Staten van Amerika) en Nasdaq (Nasdaq 100 Index, Verenigde Staten van Amerika)

Openen om 15.30 uur en sluiten om 22.00 uur (Nederlandse tijd).

Order door de ING op een beursdag ontvangen:

- voor 15.30 uur: order wordt om 15.30 uur op de beurs ingelegd;
- tussen 15.30 en 22.00 uur: order wordt direct op de beurs ingelegd;
- na 22.00 uur: order wordt de eerstvolgende beursdag om 15.30 uur op de beurs ingelegd.

Let op! Orders die door de ING niet rechtstreeks naar de beurs kunnen worden gestuurd (bijvoorbeeld zeer grote orders), worden na 18.00 uur niet meer behandeld. Deze orders worden de eerst daarop volgende beursdag op de beurs ingelegd.

Australian Securities Exchange (ASX 50 Index, Australië)

Opent om 1.00 uur en sluit om 7.00 uur (Nederlandse tijd).

Orders door de ING op een beursdag ontvangen:

- voor 17.30 uur: order wordt de eerstvolgende beursdag om 1.00 uur op de beurs ingelegd;
- na 17.30 uur: order wordt op de tweede beursdag volgend op de beursdag van ontvangst van de order om 1.00 uur op de beurs ingelegd.

Let op! Vanwege de openingstijden van deze beurs is het niet mogelijk om zogenaamde dagorders op te geven. U kunt voor Australië doorlopende orders opgeven.

II Orderverwerking beleggingsfondsen

Voor beleggingsfondsen kunt u alleen bestensorders geven. Deze worden één keer per dag verwerkt. Orders voor beleggingsfondsen uit de Beleggersgiro die u voor 15.00 uur doorgeeft, worden de volgende beursdag om 10.00 uur uitgevoerd. Verstuur u uw order na 15.00 uur, dan is dit een beursdag later. Voor beleggingsfondsen die u rechtstreeks

op NYSE Euronext Amsterdam koopt en verkoopt, geldt een sluitingstijd van 16.00 uur.

De koers van uw order wordt bepaald om 10.00 uur 's ochtends. Op dat moment wordt de intrinsieke fondswaarde bepaald: dat is de waarde van alle aandelen, obligaties enzovoort in dat beleggingsfonds. Als u koopt, betaalt u de intrinsieke waarde plus een opslag. Als u verkoopt, ontvangt u de intrinsieke waarde min de afslag. Hoeveel de op- en afslagen per fonds zijn, staat in het prospectus van dat fonds.

Let op: voor enkele fondsen geldt dat uw order niet de volgende beursdag wordt uitgevoerd, maar later. Kijk op Mijn ING voor een overzicht van deze fondsen.

III aanvullende voorwaarden

De volgende beurzen hebben op artikel 6:8 van de Algemene Voorwaarden Beleggen nog aanvullende voorwaarden gesteld:

- Wiener Börse AG (Oostenrijk);
- Sociedad de Bolsas, S.A. (Spanje);
- Oslo Stock Exchange (Noorwegen);
- New York Stock Exchange (Verenigde Staten);
- Nasdaq Stock Market (Verenigde Staten).

Voor deze beurzen gelden de volgende aanvullende voorwaarden:

Deze teksten zijn een vertaling van de originele Engelse teksten. De originele Engelse tekst is leidend in geval van verschillen tussen de Engelse en de Nederlandse versie. Kijk voor de originele teksten op de websites van de desbetreffende beurzen.

ATX Viena Stock Exchange (Wiener Börse AG, Oostenrijk)

De Klant mag de door de beurs beschikbare informatie alleen voor zichzelf als particulier gebruiken. Elke vorm van zakelijk gebruik (waaronder ook zgn. beleggingsstudieclubs) is uitgesloten.

BME Bolsa de Valores Espanolas (Sociedad de Bolsas S.A., Spanje)

De Klant mag de door de beurs beschikbare informatie alleen voor zichzelf als particulier gebruiken. Elke vorm van zakelijk gebruik (waaronder ook zgn. beleggingsstudieclubs) is uitgesloten.

De Klant mag de informatie niet gebruiken voor het opzetten van activiteiten die hier of in het buitenland door enige wet- of regelgeving onder toezicht zijn gesteld.

Oslo Bors (Effectenbeurs van Oslo, Noorwegen)

De Aandelenindices zijn gebaseerd op het Classificatiemodel (Global Industry Classification Standard – GICS) van MSCI. Een beschrijving van de GICS vindt u onder andere op de website van de Effectenbeurs van Oslo. Klant mag de beschrijving van de GICS niet aan derden doorgeven. De GICS is ontwikkeld door en is exclusief eigendom en dienstmerk van Morgan Stanley Capital International Inc. (MSCI) en Standard and Poor's (S&P). Oslo Børs Informasjon AS (OBI) heeft hierop een gebruiksrecht verleend en het is de Verkopersgroep toegestaan de classificaties en producten op basis van door MSCI en S&P gemaakte classificaties aan hun Klanten door te geven. Klant mag de GICS uitsluitend gebruiken ter verkrijging van inzicht in de inhoud van de Informatie (de producten). Klant mag de GICS niet gebruiken om op enigerlei wijze een classificatieaanduiding te creëren.

Klant erkent dat MSCI enig en exclusief rechthebbende is van alle (eigendoms)rechten en belangen met betrekking tot de GICS. Klant verklaart dat de in deze Overeenkomst verleende rechten geen overdracht aan Klant van (eigendoms)rechten of belangen met betrekking tot de GICS inhouden. Klant mag de GICS op geen enkele andere wijze gebruiken dan uitdrukkelijk in deze Overeenkomst is overeengekomen.

MSCI, S&P en andere bij of aan de samenstelling of vervaardiging van de GICS betrokken of verbonden partijen geven geen enkele expliciete of impliciete garantie of verklaring met betrekking tot deze informatie (of de uit het gebruik ervan voortvloeiende resultaten) en wijzen hierbij alle garanties inzake de oorspronkelijkheid, juistheid, volledigheid, verhandelbaarheid of geschiktheid voor een bepaald doel van deze informatie van de hand. De Aandelenindices worden niet door MSCI of S&P uitgegeven, gesponsord, onderschreven, verkocht of gepromoot.

New York Stock Exchange

Overeenkomst voor het tonen van Marktgegevens (Dienstverlening op basis van gebruik/Status als Niet-professionele Inschrijver).

ING Bank N.V. ("Verkoper") zal "Marktgegevens" aan u beschikbaar stellen op grond van de in deze overeenkomst uiteengezette voorwaarden. Door hieronder uw instemming aan te geven, gaat u ("Inschrijver") akkoord met deze voorwaarden. In artikel 1 zijn de algemeen toepasselijke voorwaarden uiteengezet. Artikel 2 is van toepassing voor zover Inschrijver Marktgegevens die op grond van deze Overeenkomst beschikbaar zijn gesteld als Niet-professionele Inschrijver ontvangt en gebruikt.

Artikel 1: Algemeen toepasselijke voorwaarden

1 Definitie Marktgegevens – In het kader van deze Overeenkomst betekent "Marktgegevens" (a) de meest

recente verkoop en koersgegevens van effecten die aan een nationale effectenbeurs zijn genoteerd, (b) alle andere meest recente verkoop en koersgegevens van obligaties en overige effecten, en alle index- en overige marktgegevens die beschikbaar kunnen worden gesteld door in de Verenigde Staten geregistreerde nationale effectenbeurzen en nationale effectenverenigingen (elk een "Flatterende SRO") en die door de New York Stock Exchange ("NYSE") of de American Stock Exchange ("AMEX") op enig moment kunnen worden aangeduid als "Marktgegevens", alsmede (c) alle gegevens die daarvan kunnen worden afgeleid.

2 Eigendomsrechtelijk beschermde aard van gegevens

– Inschrijver begrijpt en erkent dat elke Flatterende SRO en Overige Gegevensverspreider een eigendomsrechtelijk beschermd belang heeft in de van hem/haar of zijn/haar markten afkomstige of uit hem/haar of zijn/haar markten voortvloeiende Marktgegevens.

3 Afdwinging – Inschrijver begrijpt en erkent dat (a) de Flatterende SRO's op grond van deze Overeenkomst derde begunstigden zijn en dat (b) de Flatterende SRO's of hun bevoegde vertegenwoordiger(s) deze Overeenkomst al dan niet via een gerechtelijke procedure kunnen afdwingen jegens Inschrijver of jegens personen die (anders dan in deze Overeenkomst wordt beoogd) Marktgegevens verkrijgen die op grond van deze Overeenkomst beschikbaar zijn gesteld. Redelijke kosten van rechtsbijstand die een Flatterende SRO bij de afdwinging van deze Overeenkomst jegens Inschrijver maakt komen voor rekening van Inschrijver.

4 Gegevens niet gegarandeerd – Inschrijver begrijpt dat Flatterende SRO's, andere entiteiten wier informatie via de voorzieningen van een Flatterende SRO beschikbaar wordt gesteld ("Andere Gegevensverspreiders") en informatieverwerkers die een Flatterende SRO of Andere Gegevensverspreider behulpzaam zijn bij het beschikbaar stellen van Marktgegevens (tezamen, de "Verspreidende Partijen") de tijdigheid, volgorde, juistheid of volledigheid van Marktgegevens of overige marktinformatie of berichten die door een Verspreidende Partij zijn verspreid, niet garanderen. Inschrijver en andere personen stellen een Verspreidende Partij op geen enkele wijze aansprakelijk voor (a) een eventuele onjuistheid, fout of vertraging in of omissie van (i) die gegevens, informatie of berichten of (ii) de transmissie of levering van die gegevens, informatie of berichten, of voor (b) verlies of schade voortvloeiend uit of veroorzaakt door (i) die onjuistheid, fout, vertraging of omissie, (ii) niet-nakoming of (iii) onderbreking van die gegevens, informatie of berichten als gevolg van het nalatig handelen of nalaten door een Verspreidende Partij, overmacht (zoals overstromingen, buitengewone weersomstandigheden, aardbevingen of andere natuurrampen, brand, oorlog, opstand, rellen, arbeidsgeschillen, ongevallen, overheidshandelen, storingen in de communicatie of elektriciteitsvoorziening, apparatuur of software) of van een andere oorzaak die buiten de redelijke invloedssfeer van een Verspreidende Partij ligt.

5 Toegestaan gebruik – Het is Inschrijver niet toegestaan Marktgegevens aan andere personen of entiteiten te verstrekken. Inschrijver mag Marktgegevens op grond van lid 10 uitsluitend aanwenden voor zijn/haar individuele gebruik binnen zijn/haar onderneming.

6 Beëindiging of wijziging van Verspreiding – Inschrijver begrijpt en erkent dat de Fiatterende SRO's de verspreiding van categorieën van Marktgegevens te allen tijde kunnen beëindigen, transmissiemethodes kunnen veranderen of elimineren en transmissiesnelheden of andere signaalkenmerken kunnen veranderen. De Fiatterende SRO's zijn niet aansprakelijk voor daaruit voortvloeiende aanspraken, verliezen of schade.

7 Duur; Werking na beëindiging – Deze Overeenkomst blijft van kracht zo lang Inschrijver in staat is Marktgegevens te ontvangen zoals beoogd door deze Overeenkomst. Bovendien mag Verkoper deze Overeenkomst te allen tijde beëindigen, al dan niet op aanwijzing van de Fiatterende SRO's. Lid 2, 3 en 4 en de eerste twee zinnen van lid 8 blijven ook na beëindiging van deze Overeenkomst van kracht.

8 Overige bepalingen – Deze Overeenkomst wordt beheerst door en geïnterpreteerd in overeenstemming met het recht van de Staat New York. Deze Overeenkomst wordt beheerst door de Amerikaanse Wet op de Effectenbeurzen [*Securities Exchange Act*] van 1934, de regels die naar aanleiding van die wet zijn afgekondigd en de joint-industry plannen die naar aanleiding van die wet zijn aangegaan. Dit document vormt de gehele overeenkomst tussen partijen met betrekking tot het onderwerp ervan. Het is Inschrijver niet toegestaan (een deel van) deze Overeenkomst aan andere personen over te dragen. Degene die hieronder zijn instemming met deze overeenkomst aangeeft, verklaart en garandeert dat hij wettelijk bevoegd is contracten te sluiten en, indien diegene zijn goedkeuring verleent namens een (eenmans)zaak, samenwerkingsverband of andere organisatie, dat hij of zij feitelijk bevoegd is om die organisatie te binden.

Acceptatie en akkoordverklaring: Door op onderstaand vakje te "klikken" erken ik, de "Inschrijver" naar wie bovenstaande voorwaarden verwijzen, dat ik bovenstaande voorwaarden van dit artikel 1 heb gelezen, begrijp en ermee instem en dat ik ze zal naleven: Bevestiging.

Artikel 2: Niet-professionele Inschrijver

9 Definitie Niet-professionele Inschrijver – "Niet-professionele Inschrijver" betekent een natuurlijke persoon die door Verkoper wordt aangeduid als "Niet-professionele Inschrijver" en die (a) niet is geregistreerd of gekwalificeerd bij de Securities and Exchange Commission (de "SEC"), de Commodities Futures Trading Commission, een effecten autoriteit op staatsniveau (state securities agency), effectenbeurs of vereniging of een goederenbeurs of termijncontractmarkt of vereniging, (b) niet is ingeschakeld als "beleggingsadviseur" zoals die term is gedefinieerd in

Artikel 202 (a)(11) (a) van de Investment Advisers Act 1940 (al dan niet geregistreerd of gekwalificeerd op grond van die Wet), en die (c) niet in dienst van een bank of andere organisatie die op grond van Federale en/of staatswetgeving inzake effecten is vrijgesteld van registratie en waarbij hij/zij taken moet verrichten waarvoor hij wel geregistreerd of gekwalificeerd zou moeten zijn als hij/zij die taken zou verrichten voor een organisatie die niet onder die vrijstelling valt.

10 Toegestaan gebruik – Indien Inschrijver een Niet-professionele Inschrijver is, mag hij of zij uitsluitend Marktgegevens ontvangen voor zijn of haar persoonlijk, niet-zakelijk gebruik.

11 Persoonsgegevens en gegevens dienstverband – Als voorwaarde om als een "Niet-professionele Inschrijver" te worden gekwalificeerd dient Inschrijver de volgende informatie te verstrekken:

Naam en adres Inschrijver:

Burgerservicenummer Inschrijver:

Beroep Inschrijver (vermeld alle beroepen – inclusief huisman/-vrouw, student, gepensioneerd, enz.):

Naam en adres werkgever(s) van Inschrijver:

Functie(s) en/of positie(s) Inschrijver:

Functie(s) in dienstverband van Inschrijver (beschrijving):

Inschrijver dient Verkoper onverwijld schriftelijk in kennis te stellen van alle wijzigingen in zijn of haar omstandigheden waardoor hij of zij niet langer kwalificeert als een Niet-professionele Inschrijver.

12 Verklaring – Door op onderstaand vakje te klikken, verklaart Inschrijver dat hij of zij voldoet aan de in lid 9 vermelde definitie van "Niet-professionele Inschrijver" en dat de door hem of haar bij lid 11 ingevulde persoonsgegevens en gegevens dienstverband waarheidsgetrouw en juist zijn. Acceptatie en akkoordverklaring: Ik, de "Inschrijver" naar wie bovenstaande voorwaarden verwijzen, erken dat ik bovenstaande voorwaarden van dit artikel 2 heb gelezen, begrijp en ermee instem en dat ik ze zal naleven: Akkoord.

Nasdaq Stock Market

De Beleggingsovereenkomst van Nasdaq Stock Market Inc. ("Nasdaq Subscriber Agreement")

1 Het woord "Vennootschappen" betekent de Nasdaq Stock Market Inc. en de daaraan gelieerde ondernemingen. Het woord "Informatie" betekent bepaalde gegevens en overige informatie met betrekking tot effecten of andere financiële instrumenten, producten, vehikels of constructies, of met betrekking tot Personen die onder toezicht staan van de Vennootschappen of tot activiteiten van de Vennootschappen, of die door de Vennootschappen bij andere bronnen is ingewonnen. Het woord "of" moet worden gelezen als "en/of". De frase "Vorderingen of Verliezen" betekent alle aanspraken, verplichtingen, verliezen, schaden, boeten, vorderingen, (rechts)gedingen, kosten, vonnissen, schikkingen en onkosten ongeacht hun aard, gemaakt of geleden door of afgegeven

tegen een gevrijwaarde partij of een derde, met inbegrip van, maar niet beperkt tot, (1) indirecte, bijzondere, punitieve, gevolg- of bijkomende verliezen of schade (met inbegrip van, maar niet beperkt tot, exploitatieverliezen, gedeelde voorziene winsten, verliezen als gevolg van sluitingen tijdens werkzaamheden of van hogere exploitatiekosten, of andere indirecte verliezen of schade) en (2) administratiekosten, onderzoekskosten, gerechtskosten, en accountants- en advocaatkosten en -verschotten (met inbegrip van interne medewerkers). Het woord "Persoon" betekent alle natuurlijke personen, eenmanszaken, rechtspersonen, samenwerkingsverbanden of overige entiteiten, ongeacht hun aard. De frase "Niet-professionele Inschrijver" betekent een natuurlijke persoon die (a) niet in enige hoedanigheid is geregistreerd of gekwalificeerd bij de SEC, de Commodities Futures Trading Commission, een staatseffecteninstantie, effectenbeurs of vereniging of een goederenbeurs of termijnmarkt of vereniging, (b) niet is ingeschakeld als "beleggingsadviseur" zoals die term is gedefinieerd in Artikel 202 (a)(11) (a) van de Investment Advisers Act 1940 (al dan niet geregistreerd of gekwalificeerd op grond van die Wet), en die (c) niet in dienst is van een bank of andere organisatie die op grond van Federale en/of staatswetgeving inzake effecten is vrijgesteld van registratie en waarbij hij/zij taken moet verrichten waarvoor hij wel geregistreerd of gekwalificeerd zou moeten zijn als hij/zij die taken zou verrichten voor een organisatie die niet onder die vrijstelling valt. De frase "Professionele Inschrijver" betekent alle overige personen die niet voldoen aan de definitie van Niet-professionele Inschrijver. Wanneer zelfstandig gebruikt worden met het woord "Inschrijver" alle Niet-professionele en Professionele Inschrijvers bedoeld. De frase "Service van Verkoper" betekent de dienstverlening door een verkoper, met inbegrip van de bijbehorende gegevensverwerkingsapparatuur, software en communicatievoorzieningen voor het ontvangen, verwerken, verzenden, gebruiken en verspreiden van de Informatie aan of door Inschrijver.

2 Aan Inschrijver wordt het recht verleend om op de in dit document of in de NASD-regels vermelde voorwaarden de Informatie van Nasdaq te ontvangen. "NASD-regels" betekent alle toepasselijke wetgeving (met inbegrip van wetgeving inzake intellectuele eigendom, communicatie en effecten), regelgeving, de regels en voorschriften van de SEC, de regels en voorschriften van de Vennootschappen met inbegrip van, maar niet beperkt tot de vereisten vastgesteld door de 'rule filing' (een ingediend voorschrift of gewijzigd voorschrift bij de SEC) van de Vennootschappen (met de eventueel vereiste goedkeuring van de SEC), de besluiten en interpretaties en eventuele Gebruikershandleidingen van de Vennootschappen, of opvolgers van de componenten van de NASD-regels, zoals die op dat moment gelden. Indien betaling ingevolge deze Overeenkomst rechtstreeks aan Nasdaq dient te geschieden, dient het volledige aan Nasdaq verschuldigde bedrag te worden voldaan in onmiddellijk

beschikbare Amerikaanse valuta, binnen 30 dagen na factuurdatum, ongeacht of van de Informatie gebruik is gemaakt. Er is rente verschuldigd vanaf de factuurdatum tot het moment dat het verschuldigde bedrag of de verschuldigde bedragen is of zijn voldaan.

Inschrijver aanvaardt de volledige verantwoordelijkheid voor de betaling van belastingen, lasten of aanslagen die door binnen- of buitenlandse, nationale, staats-, provinciale of lokale overheidsinstanties of onderdelen daarvan van Inschrijver of Nasdaq worden geheven (behoudens Amerikaanse federale, staats- of lokale inkomstenbelastingen die van Nasdaq worden geheven), alsmede voor eventuele boeten of renten met betrekking tot het verstrekken van de Informatie aan Inschrijver.

3 Voor de Informatie wordt uitsluitend een gebruiksrecht verleend voor het persoonlijk gebruik door de Niet-professionele Inschrijver en voor het interne gebruik in het bedrijf van de Professionele Inschrijver. Door aan Verkoper te verklaren dat Inschrijver een Niet-professionele Inschrijver is of door te Informatie te blijven ontvangen tegen de vergoeding voor Niet-professionele Inschrijvers, bevestigt Inschrijver aan Verkoper en de Vennootschappen dat Inschrijver voldoet aan de hierboven in lid 1 vermelde definitie van een Niet-professionele Inschrijver. Inschrijver dient Verkoper onverwijld schriftelijk in kennis te stellen van alle wijzigingen in de naam of woonplaats of vestigingsplaats van het bedrijf waar de Informatie wordt ontvangen. Het is Inschrijver niet toegestaan de Informatie aan andere Personen of andere kantoren of plaatsen te verkopen, te leasen, te verstrekken of hun anderszins toegang daartoe te (doen) verschaffen. Het is Inschrijver niet toegestaan om zich met illegale activiteiten bezig te houden, om anderen de Informatie geheel of gedeeltelijk voor illegale doeleinden te (laten) gebruiken of om NASD-regels te schenden. Professionele Inschrijvers mogen, op niet-voortdurende basis, beperkte hoeveelheden Informatie aan klanten verstrekken: in schriftelijke advertenties, correspondentie of andere literatuur of tijdens telefoongesprekken waarbij geen computerstemmen, geautomatiseerde systemen waarbij informatie wordt opgevraagd of soortgelijke technologieën worden gebruikt. Inschrijver mag de verstrekte Informatie niet op onredelijke, misleidende of discriminerende wijze presenteren. Inschrijver dient redelijke veiligheidsvoorzorgsmaatregelen te treffen om te voorkomen dat onbevoegde Personen toegang tot de Informatie verkrijgen.

4 Inschrijver erkent dat Nasdaq van tijd tot tijd en naar eigen inzicht wijzigingen in haar systeem of de Informatie mag aanbrengen. Bij dergelijke wijzigingen kan het nodig zijn dat in de Service van Verkoper soortgelijke wijzigingen moeten worden aangebracht. Wijzigingen of het niet tijdig doorvoeren van wijzigingen door Verkoper of Inschrijver kunnen de toegang van

Inschrijver tot of diens gebruik van de Informatie verbreken of daar invloed op hebben. Nasdaq is daarvoor niet verantwoordelijk.

5 Nasdaq verleent Inschrijver een niet-exclusief, niet-overdraagbaar gebruiksrecht om gedurende de looptijd van de Overeenkomst de door Verkoper aan hem verzonden Informatie te ontvangen en te gebruiken en vervolgens om die Informatie te gebruiken voor doeleinden die niet in strijd zijn met de bepalingen van de Overeenkomst of met de NASD-regels. Inschrijver erkent en verklaart dat de eigendomsrechten op de Informatie afkomstig of afgeleid van markten die door de Vennootschappen worden gereguleerd of geëxploiteerd en samenstellingen of andere rechten op Informatie die vanuit andere bronnen is verzameld bij de Vennootschappen berusten. Voorts erkent en verklaart Inschrijver dat derde Informatieverstrekkingen van de Vennootschappen exclusieve eigendomsrechten hebben op hun respectieve Informatie. In het geval van verduistering of misbruik hebben Nasdaq of haar derde Informatieverstrekkingen het recht om een voorlopige voorziening voor hun respectieve materialen te verkrijgen. Inschrijver zal onder alle omstandigheden de bron vermelden waar dat geëigend is.

6 Inschrijver erkent dat Nasdaq, als dochteronderneming van NASD, als NASD dit van haar verlangt ter nakoming van de wettelijke verplichtingen van NASD, door middel van kennisgeving aan Verkoper het recht van enige of alle Personen om de Informatie te ontvangen of te gebruiken eenzijdig mag beperken of beëindigen en dat Verkoper onmiddellijk gehoor zal geven aan die kennisgeving door het verstrekken van de Informatie met onmiddellijke ingang te beëindigen of te beperken en dat Verkoper Nasdaq ter bevestiging hiervan onmiddellijk in kennis zal stellen. Benadeelde personen zullen procedurele bescherming krijgen die hun op grond van de Exchange Act en daarvan afgeleide regelgeving ter beschikking staat. Nasdaq en NASD zijn niet verplicht om aan die kennisgeving van NASD gehoor te geven.

7 Inschrijver zal alle vereiste juiste en verifieerbare bescheiden inzake het gebruik van de Informatie bijhouden, inclusief het nummer en de locatie van alle apparatuur waarop de Informatie wordt ontvangen, en zal die bescheiden gedurende een periode van 3 jaar na redelijke kennisgeving in een voor Nasdaq aanvaardbare vorm aan de accountant van Nasdaq ter inzage verstrekken. Inschrijver dient zijn terreinen aan Nasdaq beschikbaar te stellen voor de controle van genoemde bescheiden en voor een fysieke inspectie van de Service van Verkoper en van het gebruik door Inschrijver van de Informatie, een en ander op redelijke tijden en na redelijke kennisgeving, teneinde naleving van deze Overeenkomst te garanderen.

8 Voor zover is toegestaan op grond van toepasselijk recht

erkent en verklaart Inschrijver dat de beëindiging van de Service van Verkoper wegens betalingsverzuim niet wordt geacht een handelen of nalaten van Nasdaq of een ongeëigende weigering of beperking van de toegang tot door Nasdaq geleverde diensten of faciliteiten door Nasdaq in te houden zoals beoogd in Artikel 11A van de Exchange Act of in andere bepalingen van de Exchange Act of in andere regels, voorschriften of interpretaties die op grond daarvan zijn aangenomen, en Inschrijver doet afstand van het recht om dit te verklaren of te beweren.

9 Garanties van Nasdaq / Afwijzing van garanties door Nasdaq. Nasdaq zal zich inspannen om de Informatie zo snel en nauwkeurig als redelijkerwijs uitvoerbaar is aan te bieden. In het geval dat de Informatie niet beschikbaar is als gevolg van niet-nakoming door Nasdaq van haar verplichtingen op grond van deze Overeenkomst zal Nasdaq zich inspannen om dat verzuim te herstellen, daarbij rekening houdend met de kosten, tijd en gevolgen daarvan voor andere gebruikers. In het geval dat de Informatie door schuld van Nasdaq gedurende een onafgebroken periode van ten minste vier (4) uur gedurende de tijd dat Nasdaq de Informatie structureel verzendt (behoudens indien de reden hiervan in deze Overeenkomst of in de overeenkomst van Nasdaq met Verkoper is toegestaan) niet beschikbaar, vertraagd, onderbroken, onvolledig of niet juist is of anderszins wezenlijk nadelig is beïnvloed, bestaat de enige verhaalsmogelijkheid van Inschrijver of een andere Persoon, (a) indien Inschrijver of een andere Persoon de Informatie of andere door Nasdaq aangeboden gegevens en/of Informatie blijft ontvangen, in een evenredige reductie op het eventuele bedrag voor de nadelig beïnvloede informatie dat door Inschrijver respectievelijk genoemde andere Persoon rechtstreeks aan Nasdaq verschuldigd is over de desbetreffende periode of, (b) indien Inschrijver of een andere Persoon de Informatie of andere gegevens en/of door Nasdaq aangeboden Informatie niet langer ontvangt, in een evenredige restitutie van het bedrag voor de beïnvloede informatie dat door Inschrijver respectievelijk genoemde andere Persoon rechtstreeks aan Nasdaq verschuldigd is over de desbetreffende periode.

Die reductie respectievelijk restitutie dient schriftelijk bij Nasdaq te worden aangevraagd onder vermelding van alle van belang zijnde gegevens. Buiten de in dit lid vermelde garanties gelden er geen andere uitdrukkelijke, impliciete of wettelijke garanties (met inbegrip van, maar niet beperkt tot tijdigheid, getrouwheid, volgorde, volledigheid, juistheid, vrijheid van onderbreking), impliciete garanties voortvloeiend uit handelsusances ("trade usage", "course of dealing" of "course of performance") of impliciete garanties van verhandelbaarheid of geschiktheid voor een bepaald gebruik of doel.

10 Beperking van aansprakelijkheid Vennootschappen. Behoudens indien in deze Overeenkomst anders is bepaald

(a) zijn de Vennootschappen niet aansprakelijk jegens Inschrijver, diens Verkoper of andere Personen voor indirecte, bijzondere, punitieve, gevolg, of bijkomende verliezen of schade (met inbegrip van, maar niet beperkt tot exploitatieverliezen, gedeelde voorziene winsten, verliezen als gevolg van sluitingen tijdens werkzaamheden of van hogere exploitatiekosten, extra kosten van vervangende aankopen bij niet-nakoming door Verkoper, of andere indirecte verliezen of schade) ongeacht de aard en oorzaak ervan, zelfs indien de Vennootschappen van de mogelijkheid van die verliezen of schade op de hoogte zijn gesteld; (b) zijn de Vennootschappen niet aansprakelijk jegens Inschrijver of andere Personen voor niet-beschikbaarheid, onderbreking, vertraging, onvolledigheid of onjuistheid van de Informatie gedurende een onafgebroken periode van maximaal vier (4) uur gedurende de tijd dat Nasdaq structureel Informatie verzendt of indien de Informatie gedurende een onafgebroken periode van maximaal vier (4) uur gedurende de tijd waarop Nasdaq structureel Informatie verzendt wezenlijk nadelig is beïnvloed; (c) is de aansprakelijkheid van enige of alle Vennootschappen binnen één jaar na de Overeenkomst (te rekenen vanaf de ingangsdatum van de Overeenkomst), indien zij om wat voor reden dan ook jegens Inschrijver of andere Personen aansprakelijk worden gesteld, hetzij op basis van onrechtmatige daad hetzij op basis van een contract, in combinatie met het totaal van alle vorderingen of verliezen van Verkoper van Inschrijver en van Personen die via of namens Inschrijver een vordering indienen, of die door Inschrijver nadeel hebben ondervonden, beperkt tot: (i) indien Inschrijver of een andere Persoon de Informatie of door Nasdaq aangeboden andere gegevens en/of Informatie blijft ontvangen, een evenredige reductie op het eventuele bedrag dat door Inschrijver respectievelijk genoemde andere Persoon voor de nadelig beïnvloede informatie rechtstreeks aan Nasdaq verschuldigd is over de desbetreffende periode of, indien Inschrijver of een andere Persoon de Informatie of andere gegevens en/of door Nasdaq aangeboden Informatie niet langer ontvangt, een evenredige restitutie van het bedrag dat door Inschrijver respectievelijk genoemde andere Persoon voor de nadelig beïnvloede Informatie rechtstreeks aan Nasdaq verschuldigd is over de desbetreffende periode of, indien dit meer is, (ii) \$ 500,00; (d) ontheft dit Artikel de Vennootschappen, Inschrijver of andere Personen niet van hun aansprakelijkheid voor schade voortvloeiend uit hun eigen opzet of grove schuld, of uit claims wegens Persoonlijk letsel of dood door schuld; (e) begrijpen en verklaren Inschrijver en de Vennootschappen dat de bepalingen van dit artikel een redelijke risicotoewijzing en beperking van aansprakelijkheid weergeven.

11 Afwijzing van garanties door derde Informatieverstrekkers / beperkingen van aansprakelijkheid. Derde Informatieverstrekkers van Nasdaq verstrekken geen enkele uitdrukkelijke, impliciete of wettelijke garanties (met inbegrip van, maar niet beperkt tot tijdigheid, getrouwheid, volgorde,

volledigheid, juistheid, vrijheid van onderbreking), impliciete garanties voortvloeiend uit handelsusances ("trade usage", "course of dealing", of "course of performance" of impliciete garanties van verhandelbaarheid of geschiktheid voor een bepaald gebruik of doel en zij zijn niet aansprakelijk voor de juistheid van de door hen verstrekte Informatie of voor vertraging daarvan of ontbrekende gegevens daarin. Derde Informatieverstrekkers van Nasdaq zijn evenmin aansprakelijk voor directe of indirecte schade bestaande uit gedeelde winst, indirecte, bijzondere of gevolgschade van Inschrijver of andere Personen die trachten die schade via Inschrijver te verhalen, zelfs indien die derde Informatieverstrekkers van de mogelijkheid van die schade op de hoogte zijn gesteld. De aansprakelijkheid van de derde Informatieverstrekkers of aan hen gelieerde ondernemingen jegens Inschrijver of andere Personen die die schade door middel van een rechtsoverdracht, hetzij op basis van een contract, onrechtmatige daad of anderszins, via Inschrijver trachten te verhalen is in geen geval hoger dan de vergoeding die is betaald door Inschrijver of andere Personen die die schade via Inschrijver trachten te verhalen, al naar gelang van toepassing.

12 Niettegenstaande andere bepalingen of voorwaarden in deze Overeenkomst zijn Nasdaq, haar derde Informatieverstrekkers of Inschrijver niet verplicht hun respectieve verplichtingen die zij in deze Overeenkomst op zich hebben genomen uit te voeren of na te komen (behoudens verplichtingen om betalingen op grond van deze Overeenkomst te verrichten of verplichtingen die door regelgevende instanties zijn opgelegd) indien zij hierin worden belemmerd of daarbij worden gehinderd door omstandigheden die buiten hun invloedssfeer blijken te liggen.

13 Inschrijver stelt de Vennootschappen en hun werknemers, functionarissen, directieleden en andere agenten schadeloos en vrijwaart ze tegen alle Vorderingen of Verliezen die zijn ingesteld tegen, geleden door of gesteld als gevolg van of met betrekking tot (a) eventuele niet-naleving door Inschrijver van de voorwaarden van deze Overeenkomst; (b) eventuele vorderingen van derden met betrekking tot de ontvangst en het gebruik van de Informatie door Inschrijver, waartoe in deze Overeenkomst al dan niet toestemming is verleend.

14 Elke partij garandeert en verklaart dat zij een andere partij (met inbegrip van de Vennootschappen) en haar functionarissen, directieleden, werknemers en andere agenten schadeloos zal stellen en zal vrijwaren (en het is Nasdaq in elk geval toegestaan bij uitsluiting de verdediging te voeren en schikkingen te treffen) tegen eventuele Vorderingen en Verliezen voortvloeiend uit, inzake of met betrekking tot een vordering of andere schending van een intellectueel eigendomsrecht door de vrijwarende partij, haar handelen en nalaten, apparatuur of andere eigendommen. Dit recht geldt op voorwaarde dat de gevrijwaarde partij de vrijwarende partij er onverwijld schriftelijk van in kennis

stelt (zonder afbreuk te doen aan de verdediging) van de Vorderingen of Verliezen en haar medewerking verleent aan de verdediging van de Vorderingen of Verliezen (zonder afstand te doen van het verschoningsrecht, werkproducten of andere wettelijke rechten en zonder informatie bekend te maken die wettelijk geheim moet worden gehouden).

15 Inschrijver verklaart dat Nasdaq de bepalingen van deze Overeenkomst mag afdwingen jegens alle Personen, ongeacht of Verkoper of Inschrijver partij is bij een dergelijk geding, of jegens Inschrijver zelf. In gedingen kan een voorlopige voorziening of een schadevergoeding worden toegekend, waarbij de verliezende partij wordt veroordeeld in de kosten en tarieven van rechtsbijstand (met inbegrip van een interne raadsman).

16 In geval van strijdigheid tussen de bepalingen van deze Overeenkomst en van de overeenkomst met Verkoper prevaleren de bepalingen van deze Overeenkomst in de relatie tussen de Vennootschappen en Inschrijver.

17 Naast beëindigingen die op grond van de overeenkomst met Verkoper zijn toegestaan, mag deze Overeenkomst door Inschrijver met inachtneming van een opzegtermijn van 30 dagen schriftelijk worden opgezegd bij Verkoper en mag deze Overeenkomst door de Vennootschappen met inachtneming van een opzegtermijn van ten minste 30 dagen schriftelijk worden opgezegd hetzij bij Verkoper hetzij bij Inschrijver.

Bepalingen van deze Overeenkomst mogen tevens door Nasdaq worden gewijzigd mits zij Verkoper of Inschrijver hiervan schriftelijk in kennis stelt en met inachtneming van een kennisgevingstermijn van 60 dagen, waarbij geldt dat gebruik na die datum wordt geacht acceptatie van de nieuwe bepalingen in te houden. Indien Inschrijver zijn verklaringen niet nakomt of indien geconstateerd wordt dat een verklaring van Inschrijver niet waar is of indien NASD in haar hoedanigheid als toezichthoudend lichaam opdracht tot die niet-nakoming heeft gegeven, mag Nasdaq deze Overeenkomst eerst beëindigen nadat Nasdaq of Verkoper Inschrijver hiervan schriftelijk in kennis heeft gesteld en met inachtneming van een opzegtermijn van drie (3) dagen.

18 Apparatuur, Verkoper of Service van Verkoper worden niet door Nasdaq onderschreven of goedgekeurd.

19 Natuurlijke personen die deze Overeenkomst ondertekenen garanderen en verklaren dat zij ten minste (18) jaar zijn.

Inschrijver en de Persoon die deze Overeenkomst ondertekent namens Inschrijver zijnde een eenmanszaak, vennootschap, samenwerkingsverband of andere entiteit verklaren dat die Persoon op grond van alle nodige en passende corporate action of andere procedures bevoegd is om de Overeenkomst namens Inschrijver te ondertekenen.

20 Alle kennisgevingen, facturen en andere mededelingen die op grond van deze Overeenkomst schriftelijk dienen te geschieden, dienen te worden gericht aan: Trading & Market Services, The Nasdaq Stock Market, Inc., 1735 K Street, NW, Washington, DC 20006, Attn.: Manager, Trading and Market Services, of aan Inschrijver op het meest recente bij Verkoper bekende adres. Zij worden geacht rechtsgeldig te zijn verstrekt indien zij feitelijk door partijen zijn ontvangen of, indien zij per aangetekende post, gefrankeerd en met ontvangstbevestiging zijn verzonden, nadat zij feitelijk zijn ontvangen op genoemd adres of op zodanig ander adres dat enige partij bij deze Overeenkomst hierna door middel van een schriftelijke kennisgeving aan de andere partij of partijen bij deze Overeenkomst specificeert.

21 Behoudens indien in deze Overeenkomst anders is bepaald, mogen bepalingen van deze Overeenkomst slechts worden gewijzigd of aangepast en mogen zij slechts worden afgewezen door middel van een schriftelijk document ondertekend door een bevoegd ondertekenaar van de partij jegens welke de afdwingende partij een dergelijke wijziging of verandering of afstandsverklaring wil afdwingen. Het niet uitoefenen door Nasdaq of Inschrijver van rechten, bevoegdheden of privileges op grond van deze Overeenkomst, een vertraging in de uitoefening van die rechten, bevoegdheden of privileges op grond van deze Overeenkomst, alsmede handelsusances ("course of dealing") met betrekking daartoe gelden niet als afwijzing van die rechten, bevoegdheden of privileges. De enkelvoudige of gedeeltelijke uitoefening van die rechten, bevoegdheden of privileges staat niet in de weg aan uitoefening van andere rechten, bevoegdheden of privileges. Enige mate van ongeldigheid of onafdwingbaarheid van enige bepaling van deze Overeenkomst of de toepassing daarvan op Personen of omstandigheden houdt geen ongeldigheid of onafdwingbaarheid in van de resterende bepalingen van deze Overeenkomst en laat de toepassing van andere voorwaarden of bepalingen jegens Personen of omstandigheden dan die ongeldig of onafdwingbaar worden geacht, onverlet. Elke zodanige bepaling of voorwaarde van deze Overeenkomst is geldig en afdwingbaar voor zover dit maximaal wettelijk is toegestaan.

22 De bepalingen van deze Overeenkomst zijn eveneens van toepassing op verplichtingen die ook na annulering, beëindiging of opzegging van kracht blijven, namelijk verplichtingen met betrekking tot intellectuele eigendom, vrijwaringen, beperking van aansprakelijkheid, (afwijzing van) garanties en bepalingen die betrekking hebben op de Exchange Act.

23 Deze Overeenkomst wordt geacht te zijn aangegaan in het District of Columbia, Verenigde Staten, en dient te worden geïnterpreteerd en afgedwongen in overeenstemming met, en de geldigheid en uitvoering van deze Overeenkomst wordt beheerst door, het recht van het

District of Columbia, onder uitsluiting van de daar geldende beginselen van internationaal privaatrecht. Inschrijver onderwerpt zich hierbij aan de rechtsbevoegdheid van de rechtbanken van of voor het District of Columbia in verband met gedingen of procedures die naar aanleiding van deze Overeenkomst worden ingesteld.

Elk van de volgende Voorwaarden dienen te worden geaccepteerd:

1. Deze informatie is uitsluitend bestemd voor persoonlijk, niet-professioneel gebruik of intern zakelijk gebruik van een Professionele Inschrijver.
2. Ik zal de informatie niet verspreiden of derden toegang daartoe verlenen.
3. Nasdaq is niet aansprakelijk voor exploitatieverliezen of voor gevolg- of bijkomende schade, zelfs als de Informatie niet tijdig of niet juist is.
4. De door Nasdaq geleden schade is beperkt (op basis van een contract, onrechtmatige daad of anderszins) tot een restitutie van het bedrag dat maandelijks voor de Informatie van Nasdaq verschuldigd is, zelfs indien de informatie gedurende een onafgebroken periode van 4 uur niet-tijdig of niet juist is.
5. Ik stel Nasdaq schadeloos en vrijwaar haar tegen Vorderingen of Verliezen voortvloeiend uit mijn niet-naleving van de Overeenkomst, schending van de intellectuele eigendomsrechten van derden, of procedures die door een derde is ingesteld in verband met mijn gebruik of ontvangst van de Informatie.
6. Nasdaq mag de bepalingen van de Overeenkomst wijzigen met inachtneming van een kennisgevingstermijn van ten minste 30 dagen. Voortgezet gebruik na die termijn wordt geacht acceptatie van de nieuwe bepalingen in te houden.
7. De Overeenkomst wordt geacht te zijn aangegaan in en wordt beheerst door het recht van het District of Columbia, Verenigde Staten.

Ik verklaar hierbij dat:

1. ik bovenstaande bepalingen heb gelezen;
2. ik bovenstaande bepalingen begrijp;
3. ik voornemens ben een wettelijk bindend contract aan te gaan door mijn naam alsmede de frase 'Akkoord' in te vullen;
4. een afdruk van bovenstaande bepalingen een 'schriftelijk document' uit hoofde van toepasselijke wet- of regelgeving vormt;
5. ik bovenstaande bepalingen van de overeenkomst zal naleven.

Bijlage 3:

Belangentegenstelling

De Nadere Regeling gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft geeft aan dat van tegenstrijdige belangen sprake is als de belangen van cliënten van de effecteninstelling kunnen worden geschaad door tegenstrijdige belangen tussen de effectenininstelling en haar cliënten óf tussen haar cliënten onderling.

Tegenstrijdige belangen ontstaan altijd dáár, waar sprake is van vertrouwelijke informatie over ING, ING Labels of haar cliënten. Binnen ING is dan een andere partij of relatie met een tegengesteld belang, geïnteresseerd in die informatie. Tegenstrijdige belangen kunnen ontstaan omdat binnen ING relaties met tegengestelde belangen, op eenzelfde kantoor kunnen lopen. Collega's die direct met elkaar samenwerken, kunnen dan in de uitoefening van hun dienstverlening naar die relaties, tegengestelde belangen dienen. Ook kan het bedrijfsbelang van ING anders zijn dan het belang van de relatie, of ING zelf kan als concern belang hebben bij het verwerken van de informatie die zij verkrijgt in haar dagelijkse bedrijfsvoering.

Het hebben van fysieke scheidingen (zogenaamde Chinese Walls) tussen verschillende activiteiten en het personeel, organisatorisch en IT-technisch scheiden van activiteiten tot een zo hoog mogelijk niveau binnen de organisatie voorkomt dat er onbedoeld informatie terechtkomt bij onbevoegden.

Management draagt er zorg voor dat medewerkers bewust zijn dat zij niet mogen handelen in het geval van de aanwezigheid van belangentegenstellingen. Daarnaast draagt het managementzorg voor de uitrol van procedures met betrekking tot hoe om te gaan met belangentegenstellingen en ziet toe op het feit dat medewerkers zich aan deze procedures houden..

Wanneer een mogelijk tegenstrijdig belang wordt gesignaleerd, geldt de volgende richtlijn binnen de ING:

- melding bij leidinggevende;
het relatiebeheer wordt voor de periode van het mogelijke belangenconflict (bijvoorbeeld ten tijde van de deal) gescheiden, waarbij de minimale eis is dat het beheer van de betrokken relaties niet binnen hetzelfde verkoop-team plaatsvindt;
- in het relatiedossier dient aantoonbaar te worden vastgelegd, dat maatregelen zijn getroffen om het risico van een tegenstrijdige belangen te beheersen, bijvoorbeeld door middel van Chinese Walls.

In de procedures is opgenomen dat medewerkers de plicht hebben te verzekeren dat het belang van de ING niet onredelijk gesteld wordt boven het belang van de klant. Medewerkers dienen te allen tijde te voorkomen dat hun persoonlijke belangen van invloed zijn, of lijken te zijn, op beslissingen of advies dat zij geven uit naam van de ING.

Bijlage 4: Orderuitvoeringsbeleid

1. Best Execution

1.1 In dit Orderuitvoeringsbeleid leest u op welke wijze de ING invulling geeft aan Best Execution voor zowel professionele als niet-professionele beleggers. De ING neemt alle redelijke maatregelen om het best mogelijke resultaat te behalen bij het uitvoeren van door de Klant gegeven Orders.

1.2 Orders worden op één van de volgende manieren uitgevoerd:

- Direct op een Beurs waarvan de ING een geregistreerd lidmaatschap heeft.
- Via een derde partij waar een overeenkomst mee is afgesloten als de ING geen lidmaatschap heeft van de betreffende Beurs.
- Buiten een Beurs om direct met een tegenpartij. Dit wordt ook wel Over-the-Counter (OTC) genoemd.
- Tegen eigen boek, dus met de ING zelf als tegenpartij.

1.3 De kosten voor het uitvoeren van Orders zijn afhankelijk van de Beurs en de methode van uitvoering. Per Effect is vastgesteld op welke wijze het best mogelijke resultaat kan worden behaald. Hierbij is vooral gekeken naar de prijs en de kosten van uitvoering, maar ook naar aspecten zoals snelheid en de kans op uitvoering.

2. Effecten

Dit Orderuitvoeringsbeleid is van toepassing op aan- en verkooporders voor de volgende Effecten:

- aandelen en obligaties;
- beleggingsfondsen;
- gestructureerde producten;
- opties en futures.

3. Orderuitvoering algemeen

3.1 Aan- en verkooporders worden zo snel mogelijk doorgegeven aan de betreffende Beurs. Dit gebeurt volgens artikel 6.3 van de Algemene Voorwaarden Beleggen. Vergelijkbare Orders van verschillende klanten worden in volgorde van ontvangst verwerkt, tenzij dit niet in het belang van de Klant is.

3.2 Komt de grootte van de Order van de Klant boven een bepaalde grens, dan wordt de Order niet direct aan de Beurs doorgegeven. Deze grenzen zijn gebaseerd op ordergrootte en onder andere afhankelijk van het Effect, de Beurs en de handelsvolumes. Vanwege deze afhankelijkheden liggen deze grenzen niet vast. De betreffende Orders worden beoordeeld en mogelijk in delen aan de Beurs doorgegeven. Dit is om marktverstoring (en daarmee een slechtere uitvoering voor de Klant) te voorkomen. Indien de Order van de Klant in delen aan de

Beurs wordt aangeboden en op dezelfde dag wordt uitgevoerd, ontvangt de Klant daar één uitvoering van terug.

3.3 Geeft de Klant de Order buiten de openingstijden van de Beurs door, dan wordt deze vastgehouden. Zodra dit mogelijk is wordt de Order verzonden.

4. Orderuitvoering per soort Effect

4.1 Aandelen, beleggingsfondsen, opties en futures

Per Effect is bepaald op welke Beurs de meest optimale uitvoering mogelijk is. Meestal is dit de thuismarkt. De ING biedt momenteel geselecteerde beurzen aan in Nederland, België, Frankrijk, Portugal, Verenigde Staten, Duitsland, Engeland, Ierland, Italië, Spanje, Zwitserland, Finland, Noorwegen, Zweden, Denemarken, Oostenrijk, Australië en Canada.

4.2 Obligaties

4.2.1 Aan- en verkooporders voor obligaties met een notering op NYSE Euronext Amsterdam worden op deze Beurs uitgevoerd.

4.2.2 Orders voor obligaties met een notering op NYSE Euronext Amsterdam en een nominale waarde van groter of gelijk aan €100.000, worden extra begeleid en door de ING uitgevoerd tegen eigen boek of direct met een tegenpartij (OTC).

4.2.3 Orders voor obligaties die geen notering hebben op NYSE Euronext Amsterdam worden altijd extra begeleid. Deze Orders worden via een broker op de betreffende Beurs, tegen eigen boek of direct met een tegenpartij (OTC) uitgevoerd.

4.2.4 Wordt de Order tegen eigen boek of direct met een tegenpartij (OTC) uitgevoerd, dan zal de uitvoering voor de Klant minstens gelijkwaardig zijn aan de op de markt mogelijke uitvoering. Indien deze situatie zich voordoet, wordt de Klant vooraf akkoord gevraagd met deze wijze van uitvoering.

4.3 Beleggingsfondsen uit de Beleggersgiro

4.3.1 Per Effect gelden vaste tijdstippen waarop alle Orders van Klanten worden uitgevoerd. Daarbij wordt de prijs bepaald volgens de regels die zijn vastgelegd in hoofdstuk 5 van de Algemene Voorwaarden Beleggen.

4.4 Gestructureerde producten

Voor Orders in gestructureerde producten die niet beursgenoteerd zijn en zijn uitgegeven door de ING, treden wij op als plaats van uitvoering en 'market maker' en zal de prijs die wij afgeven gebaseerd zijn op heersende marktomstandigheden.

5. Specifieke instructie

Het doorsturen van Orders is een volledig geautomatiseerd proces. De ING is daarom niet gehouden om specifieke instructies van de Klant, die afwijken van het Orderuitvoeringsbeleid, uit te voeren. Voor zover de ING een Order conform een specifieke instructie van de Klant uitvoert, kan dit betekenen dat de ING niet in overeenstemming met het Orderuitvoeringsbeleid kan handelen en daarmee niet het best mogelijke resultaat kan behalen.

6. Wijzigingen in het Orderuitvoeringsbeleid

6.1 De ING ziet toe op de kwaliteit van het Orderuitvoeringsbeleid. De ING zal jaarlijks of eerder indien omstandigheden daartoe aanleiding geven nagaan of het Orderuitvoeringsbeleid nog tot het best mogelijke resultaat voor de Klant leidt.

6.2 Het Orderuitvoeringsbeleid maakt deel uit van de Algemene Voorwaarden Beleggen. Een eventuele wijziging van het Orderuitvoeringsbeleid zal leiden tot een aanpassing van de Algemene Voorwaarden Beleggen.

De meest recente versie van de Algemene Voorwaarden Beleggen is te vinden op ING.nl of kan telefonisch worden aangevraagd via 0900 0664 (10 cent per minuut).

7. Overeenstemming met Orderuitvoeringsbeleid

Op verzoek van de Klant zal de ING voor een specifieke Order van de Klant aantonen dat de Order is uitgevoerd in overeenstemming met het Orderuitvoeringsbeleid tenzij de Order is uitgevoerd in overeenstemming met een specifieke instructie van de Klant.

Bijlage 5: Bepalingen betreffende de bewaarneming van Effecten

1 ING Bank N.V., hierna te noemen 'de ING' en Effectenbewaarbedrijf ING Bank N.V., hierna te noemen de 'Bewaarnemster', dragen er zorg voor dat alle effecten aan toonder die niet zijn opgenomen in een verzameldepot als bedoeld in de Wet giraal effectenverkeer, welke de ING of een Aangesloten Bank (als hierna omschreven) in Nederland onder zich heeft of onder zich zal krijgen, teneinde deze voor een cliënt in bewaring te houden, vanaf het vroegst mogelijke moment namens die cliënt en op diens naam in bewaring worden gegeven aan de Bewaarnemster en door deze laatste voor de cliënt in bewaring worden genomen. Onder 'Aangesloten Bank' worden verstaan Postbank N.V., Stichting Regio Bank en elke andere kredietinstelling welke tezamen met de ING deel uitmaakt van een groep als bedoeld in artikel 2:24bBW of waarop de ING via een formele of feitelijke zeggenschapstructuur invloed kan uitoefenen of waarin zij een deelneming heeft dan wel een met een deelneming overeenkomstige positie, en welke met de ING en de Bewaarnemster een overeenkomst heeft gesloten betreffende de bewaring door de ING en de Bewaarnemster van aan cliënten van de Aangesloten Bank toekomende effecten. Onder 'effecten' worden verstaan aandelen en daarmee vergelijkbare rechten met betrekking tot het eigen vermogen van rechtspersonen, obligaties en daarmee vergelijkbare rechten, hoe ook genaamd, met betrekking tot schuldvorderingen, en alle overige door de Bewaarnemster als zodanig aanvaarde waarden, met uitzondering van derivaten.

2 Hoewel – behoudens in die gevallen waarin de Effecten zouden zijn geïndividualiseerd – de juridische eigendom der effecten bij Bewaarnemster berust, is het de Bewaarnemster niet toegestaan enig aan de eigendom der effecten verbonden recht uit te oefenen, anders dan overeenkomstig de instructies van de cliënt en behoudens de rechten van de eigenaar voortvloeiend uit onvrijwillig bezitsverlies. Als de cliënt een cliënt van de ING is, geeft de cliënt zijn opdrachten met betrekking tot de effecten aan de ING, die bevoegd zal zijn namens de cliënt jegens de Bewaarnemster op te treden. Als de cliënt een cliënt is van een Aangesloten Bank, geeft de cliënt zijn opdrachten met betrekking tot de effecten aan de Aangesloten Bank en worden deze namens de cliënt door de Aangesloten Bank via de ING aan de Bewaarnemster doorgegeven. De voor- en nadelen welke voortvloeien uit of verband houden met de eigendom c.q. het eigenaarschap van de aan de Bewaarnemster in bewaring gegeven effecten komen ten bate c.q. ten laste van de cliënt, zodat de Bewaarnemster terzake van de juridische eigendom van deze effecten geen enkel economisch of commercieel risico loopt.

3 Het is de Bewaarnemster niet toegestaan de bewaring aan derden op te dragen, tenzij de bewaargeving op naam van de Bewaarnemster geschiedt bij derden die daartoe door de Stichting Administratiekantoor VABEF zijn aangewezen en

die bewaargeving geregeerd wordt door bepalingen als door die Stichting worden vastgesteld.

4 De ING blijft belast met de werkzaamheden die het beheer der effecten met zich medebrengt, waaronder het innen van rente en dividenden, het realiseren van claimrechten, het verkrijgen van nieuwe coupon of dividendbladen, het verrichten van conversiehandelingen, het deponeren voor vergaderingen, alsmede het uitvoeren van verkoopopdrachten. Voor zover mogelijk zal de Bewaarnemster de ING steeds in staat stellen deze werkzaamheden – zonodig namens de Bewaarnemster – te verrichten. Voor zover de ING daarbij de beschikking dient te krijgen over de effecten dan wel onderdelen daarvan is de Bewaarnemster verplicht die effecten of onderdelen aan de ING ter beschikking te stellen. Behoudens in het geval van verwijtbare niet-nakoming door de Bewaarnemster zelf van haar verplichtingen, berust terzake van deze werkzaamheden geen aansprakelijkheid bij de Bewaarnemster.

5 De Bewaarnemster is gehouden de nummers der effecten te allen tijde te doen vaststaan, met dien verstande dat zij:

- van premie-obligaties en van andere effecten waarbij aan die speciale nummers speciale rechten verbonden zijn, de nummers te allen tijde voor iedere cliënt afzonderlijk moet doen vaststaan;
- van effecten – niet onder a. vallende – welke aan uitloting onderhevig zijn, tijdig vóór het tijdstip waarop een uitloting plaatsvindt, de nummers of delen van nummers en/of andere kenmerken die bij loting van belang zijn, voor iedere cliënt afzonderlijk moet doen vaststaan;
- de onder a. en b. bedoelde nummers, delen van nummers en/of kenmerken aan de cliënt moet verantwoorden. De Bewaarnemster heeft echter, wanneer haar dat in het belang van een cliënt raadzaam voorkomt, de bevoegdheid ook andere effecten dan die hierboven onder a. en b. genoemd voor een cliënt te individualiseren door vastlegging van de nummers en deze individualisering wederom op te heffen. De ING en de Bewaarnemster dragen zorg voor het instandhouden van een zodanige effectenbewaaradministratie dat de door de Bewaarnemster voor een cliënt van de ING of een cliënt van een Aangesloten Bank gehouden effecten daaruit te allen tijde kenbaar zijn en dat deze administratie gescheiden wordt gevoerd van de administratie van door de Bewaarnemster voor de ING zelf of voor een Aangesloten Bank zelf gehouden effecten.

6 De cliënt is gehouden, als de cliënt een cliënt van de ING is, telkens wanneer de ING dat wenselijk acht of, als de cliënt een cliënt van een Aangesloten Bank is, telkens wanneer de Aangesloten Bank dat wenselijk acht, alle bestaande en toekomstige rechten welke de cliënt van tijd tot tijd heeft of mocht verkrijgen jegens de Bewaarnemster met betrekking tot ten behoeve van voor de cliënt gehouden effecten, waar-

onder de rechten tot uitlevering van onder de Bewaarneemster berustende effecten en tot uitbetaling van in verband met de effecten ontvangen bedragen, aan de ING respectievelijk de Aangesloten Bank te verpanden, tot zekerheid voor al hetgeen de ING respectievelijk de Aangesloten Bank, uit welken hoofde ook, al dan niet opeisbaar of onder voorwaarde van de cliënt te vorderen heeft of zal hebben. Voor zover de Bewaarneemster de effecten voor cliënten niet heeft geïndividualiseerd, is de ING, als onherroepelijk gevolmachtigde van de cliënt, gerechtigd, om, namens de cliënt, als de cliënt een cliënt van de ING is, de in de eerste alinea van dit artikel genoemde rechten van de cliënt jegens de Bewaarneemster telkens wanneer de ING dat wenselijk acht, aan de ING te verpanden tot zekerheid voor de in die alinea genoemde vorderingen van de ING op de cliënt en van deze verpanding aan de Bewaarneemster kennis te geven, of, als de cliënt een cliënt van een Aangesloten Bank is, de in de eerste alinea van dit artikel genoemde rechten van de cliënt jegens de Bewaarneemster telkens wanneer de Aangesloten Bank dat wenselijk acht aan de Aangesloten Bank te verpanden tot zekerheid voor de in die alinea genoemde vorderingen van de Aangesloten Bank op de cliënt en van deze verpanding aan de Bewaarneemster kennis te geven. De ING is bevoegd om namens de Bewaarneemster mededeling van dergelijke verpandingen in ontvangst te nemen en, wanneer het een verpanding ten gunste van een Aangesloten Bank betreft, om namens de Aangesloten Bank deze verpanding te aanvaarden.

Voor het geval de ING haar pandrecht wenst uit te oefenen is de Bewaarneemster op verzoek van de ING respectievelijk de Aangesloten Bank verplicht die effecten – eventueel na individualisering – aan de ING respectievelijk de Aangesloten Bank uit te leveren. Voor zover de Bewaarneemster effecten voor cliënten individualiseert, zijn deze, als de cliënt een cliënt van de ING is, uit voormelden hoofde verpand aan de ING en, als de cliënt een cliënt van Aangesloten Bank is, aan de Aangesloten Bank; daarbij fungeert de Bewaarneemster in beide gevallen als derde houdster.

Zolang de ING respectievelijk de Aangesloten Bank niet het tegendeel te kennen gegeven heeft, wordt zij geacht telkens afstand te doen van een pandrecht indien en voor zover nodig is om de Bewaarneemster in staat te stellen het recht van de cliënt te honoreren als ware er geen pandrecht. Zodra echter de ING respectievelijk de Aangesloten Bank via de ING aan de Bewaarneemster te kennen gegeven heeft niet langer met de honorering van rechten van de cliënt akkoord te gaan, zal geen afstand van het pandrecht meer worden verondersteld en zal de Bewaarneemster honorering van de rechten van de cliënt weigeren op grond van het pandrecht van de ING respectievelijk van de Aangesloten Bank. De ING respectievelijk de Aangesloten Bank zal van deze bevoegdheid geen onredelijk gebruik maken.

De ING respectievelijk de Aangesloten Bank kan haar bevoegdheden als pandhoudster niettegenstaande het in artikel 2 bepaalde onverminderd uitoefenen.

7 Indien effecten, welke niet door vastlegging van de nummers als eigendom van bepaalde cliënten zijn aangemerkt, teniet gaan of op andere wijze uit de macht van de Bewaarneemster c.q. de ING geraken, een en ander door een oorzaak welke de Bewaarneemster noch de ING kan worden toegerekend, zal het desbetreffende tekort door de Bewaarneemster worden omgeslagen per fondssoort over die cliënten, die een vordering tot levering van effecten van zodanige fondssoort op de Bewaarneemster hebben op het moment van het teniet gaan of uit de macht geraken en wel in verhouding tot de grootte van hun vorderingen op dat moment.

De Bewaarneemster en/of de ING is alsdan tot niet meer verplicht dan maatregelen te nemen om de in de vorige alinea bedoelde effecten te doen vervangen door duplicaten dan wel rechnermaatregelen ten aanzien van die effecten te treffen. Indien het in een dergelijk geval niet dan wel slechts met vertraging mogelijk is de effecten weer in de macht van de Bewaarneemster te brengen dan wel te doen vervangen door duplicaten, is de Bewaarneemster noch de ING voor de gevolgen daarvan aansprakelijk.

De in de eerste alinea bedoelde omslag zal geheel of gedeeltelijk ongedaan gemaakt worden naarmate de Bewaarneemster tengevolge van de in de vorige alinea bedoelde maatregel effecten van dezelfde soort heeft terugontvangen. De kosten verbonden aan de werkzaamheden als bedoeld in de tweede alinea kunnen op dezelfde voet worden omgeslagen als hierboven voor de in de eerste alinea bedoelde vermiste effecten is bepaald.

Indien het juiste tijdstip van het tenietgaan of uit de macht geraken niet kan worden vastgesteld, zullen de hiervoor bedoelde omslagen geschieden over de cliënten, die op de dag vóór ontdekking van het tekort na kantoorsluiting een vordering tot levering van de stukken behorende tot de betrokken fondssoort hadden. Zodra de Bewaarneemster ontdekt dat er een gebeurtenis heeft plaatsgehad, welke oorzaak kan zijn van een tekort als bedoeld in de eerste alinea van dit artikel, heeft zij het recht afgifte en overboeking van effecten te weigeren, totdat zo'n tekort alsmede de omvang van de omslag is vastgesteld, hetgeen door de Bewaarneemster met de meeste spoed zal worden gedaan, en van welke vaststelling de Bewaarneemster terstond daarna melding zal doen aan die cliënten – als de cliënt een cliënt van de ING is, door tussenkomst van de ING, en als de cliënt een cliënt van een Aangesloten Bank is, door tussenkomst van de ING via deze Aangesloten Bank –, die bij de omslag betrokken zijn.

8 Als de cliënt een cliënt is van de ING, zal de ING de in haar boeken gevoerde rekening van de cliënt debiteren voor de door de cliënt aan de ING en de Bewaarneemster voor hun werkzaamheden verschuldigde bedragen. Als de cliënt een cliënt is van een Aangesloten Bank zullen de betreffende bedragen via de Aangesloten Bank aan de cliënt in rekening worden gebracht.

9 De ING garandeert ten behoeve van de cliënt de richtige nakoming van alle verplichtingen van de Bewaarneemster jegens de cliënt.

10 Wijzigingen en aanvullingen van deze bepalingen, mits door de ING en de Bewaarneemster (die daartoe de goedkeuring behoeft van de Stichting Administratiekantoor VABEF) tezamen aangebracht, zullen ook voor de cliënt bindend zijn één maand nadat daarvan door publicatie in tenminste drie veel gelezen Nederlandse dagbladen ruime bekendheid is gegeven. Als de cliënt een cliënt is van de ING, zullen de ING en de Bewaarneemster aan het hun bekende adres van de cliënt zo spoedig mogelijk mededeling doen van deze wijzigingen en aanvullingen. Als de cliënt een cliënt is van een Aangesloten Bank doen zij deze mededeling aan de Aangesloten Bank, die voor doorgeleiding aan de cliënt zorg zal dragen. Het bepaalde in sub 2 en sub 9 is echter niet voor wijziging vatbaar.

11 Voor zover daarvan in het bovenstaande niet is afgeweken, zijn op de bewaargeving voorts van overeenkomstige toepassing de voorwaarden welke de betrekkingen tussen de cliënt en de ING regelen.

ING Bank N.V.
Effectenbewaarbedrijf ING Bank N.V.

ING Bank N.V.
- Handelsregister KvK Amsterdam, Nr. 33031431

Effectenbewaarbedrijf ING Bank N.V.
- Handelsregister KvK Amsterdam, Nr 33130385

Bijlage 6: Bepalingen betreffende zich in het buitenland bevindende Effecten aan toonder en niet aan toonder luidende Effecten

1 ING Bank N.V., hierna te noemen de 'Bank', en ING Bank Global Custody N.V., hierna te noemen 'INGGC', dragen er zorg voor dat alle uit hoofde van de relatie tussen een cliënt en een kantoor van de ING in Nederland en alle uit hoofde van de relatie tussen een cliënt en een kantoor van een Aangesloten Bank (als hierna omschreven) in Nederland voor de cliënt gehouden Rechten (als hierna omschreven) vanaf het vroegst mogelijke moment uitsluitend voor de cliënt worden gehouden door INGGC en door INGGC ten behoeve van de betreffende cliënt worden uitgeoefend, een en ander voor zover zulks ten aanzien van het betreffende Recht redelijkerwijs mogelijk is.

Onder 'Aangesloten Bank' worden verstaan Postbank N.V., Stichting Regio Bank en elke andere kredietinstelling welke tezamen met de ING deel uitmaakt van een groep als bedoeld in artikel 2:24b BW of waarop de ING via een formele of feitelijke zeggenschapstructuur invloed kan uitoefenen of waarin zij een deelneming heeft dan wel een met een deelneming overeenkomstige positie, en welke met de ING en INGGC een overeenkomst heeft gesloten betreffende de bewaring door de ING en INGGC van aan cliënten van de Aangesloten Bank toekomende effecten.

Onder 'Rechten' worden verstaan alle door INGGC als zodanig aanvaarde rechten die door de ING en/of een Aangesloten Bank en/of INGGC op eigen naam gehouden worden ten behoeve van cliënten ten aanzien van (i) effecten aan toonder die zich in het buitenland bevinden, en (ii) niet aan toonder luidende effecten, voor zover de onder (i) en (ii) bedoelde effecten niet overeenkomstig de Wet giraal effectenverkeer worden bewaard en geadministreerd. Onder 'effecten' worden verstaan aandelen en daarmee vergelijkbare rechten met betrekking tot het eigen vermogen van rechtspersonen, obligaties en daarmee vergelijkbare rechten, hoe ook genaamd, met betrekking tot schuldvorderingen, en alle overige door INGGC als zodanig aanvaarde waarden, met uitzondering van derivaten.

2 INGGC zal met betrekking tot de door haar ten behoeve van de cliënt gehouden Rechten uitsluitend jegens de cliënt verplichtingen hebben. De cliënt is bij uitsluiting bevoegd – als de cliënt een cliënt van de ING is, door tussenkomst van de ING en als de cliënt een cliënt van een Aangesloten Bank is, door tussenkomst van de ING via deze Aangesloten Bank – aan INGGC opdrachten te geven met betrekking tot de voor hem gehouden Rechten. Het is INGGC niet toegestaan de Rechten uit te oefenen, anders dan overeenkomstig de instructies van de cliënt en het in deze bepalingen geregelde. Als de cliënt een cliënt van de ING is, geeft de cliënt zijn opdrachten met betrekking tot de Rechten aan de ING, die bevoegd zal zijn namens de cliënt jegens INGGC op te treden. Als de cliënt een cliënt is van een Aangesloten Bank, geeft de cliënt zijn opdrachten met betrekking tot de Rechten aan de Aangesloten Bank en worden deze namens

de cliënt door de Aangesloten Bank via de ING aan INGGC doorgegeven.

3 INGGC zal, voor zover het zulks nodig acht in verband met de werkzaamheden van cliënten, gebruik maken van derden, waarbij onder meer sprake zal kunnen zijn van het in bewaring geven van effecten aan derden en het verkrijgen van rechten ten aanzien van effecten via derden. De ING draagt zorg voor selectie van die derden. De ING is niet aansprakelijk voor tekortkomingen van die derden indien zij aantoonbaar dat zij bij de keuze van die derden de nodige zorgvuldigheid in acht heeft genomen. Mocht de ING niet aansprakelijk zijn voor tekortkomingen van die derden, dan zal zij, indien de cliënt schade heeft geleden, de cliënt in ieder geval zoveel mogelijk behulpzaam zijn bij het ongedaan maken van zijn schade. INGGC zal niet aansprakelijk zijn voor tekortkomingen van bedoelde derden, behoudens voor zover de door de cliënt geleden schade het gevolg is van verwijtbare niet-nakoming door INGGC van haar verplichtingen.

4 De voor- en nadelen welke voortvloeien uit of verband houden met de Rechten komen ten bate c.q. ten laste van de cliënt, zodat INGGC terzake van de Rechten geen enkel economisch of commercieel risico loopt.

5 De ING is belast met de werkzaamheden die het beheer van de door INGGC ten behoeve van de cliënt gehouden Rechten met zich meebrengt, waaronder het innen van rente en dividenden, het realiseren van claimrechten, het verkrijgen van coupon- of dividendbladen, het verrichten van conversiehandelingen, het deponeren voor vergaderingen en het behandelen van verkoopopdrachten, en het (doen) geven van instructies aan correspondenten met betrekking tot dergelijke werkzaamheden. Voor zover mogelijk zal INGGC de ING steeds in staat stellen deze werkzaamheden – zonodig namens INGGC – te verrichten. Behoudens in het geval van verwijtbare niet-nakoming door INGGC zelf van haar verplichtingen, berust terzake van deze werkzaamheden geen aansprakelijkheid bij INGGC.

6 De ING en INGGC zullen niet verplicht zijn de nummers van de Rechten of de daarmee corresponderende effecten te registreren, zij het dat met betrekking tot Rechten ten aanzien van effecten waarbij bijzondere rechten verbonden zijn aan bepaalde nummers, de betreffende nummers apart voor de cliënt zullen worden geadministreerd, en dat voor zover de Rechten of de daartegenover staande effecten onderhevig zijn aan uitloting, de ING en INGGC ervoor zorg zullen dragen dat, telkens bij uitloting, een met de gerechtigdheid van de cliënt overeenkomend bedrag aan voor aflossing aangewezen Rechten of daartegenover staande effecten wordt toegewezen aan de cliënt. De ING en INGGC dragen zorg voor het instandhouden van een zodanige effecten bewaaradministratie dat de door INGGC voor een cliënt van de ING of een cliënt van een Aangesloten Bank gehouden Rechten

daaruit te allen tijde kenbaar zijn en dat deze administratie gescheiden wordt gevoerd van de administratie van door INGGC voor de ING zelf of voor een Aangesloten Bank zelf gehouden effecten.

7 De cliënt is gehouden, als de cliënt een cliënt van de ING is, telkens wanneer de ING dat wenselijk acht of, als de cliënt een cliënt van een Aangesloten Bank is, telkens wanneer de Aangesloten Bank dat wenselijk acht, alle bestaande en toekomstige rechten welke de cliënt van tijd tot tijd heeft of mocht verkrijgen jegens INGGC met betrekking tot ten behoeve van de cliënt gehouden Rechten, waaronder de rechten tot uitbetaling van in verband met de Rechten ontvangen bedragen, aan de ING respectievelijk de Aangesloten Bank te verpanden, tot zekerheid voor al hetgeen de ING respectievelijk de Aangesloten Bank, uit welken hoofde ook, al dan niet opeisbaar of onder voorwaarde van de cliënt te vorderen heeft of zal hebben. De cliënt verleent hierbij onherroepelijk volmacht aan de ING om, namens de cliënt, als de cliënt een cliënt van de ING is, de in de eerste alinea van dit artikel genoemde rechten van de cliënt jegens INGGC telkens wanneer de ING dat wenselijk acht aan de ING te verpanden tot zekerheid voor de in die alinea genoemde vorderingen van de ING op de cliënt en van deze verpanding aan INGGC kennis te geven, of, als de cliënt een cliënt van een Aangesloten Bank is, de in de eerste alinea van dit artikel genoemde rechten van de cliënt jegens INGGC telkens wanneer de Aangesloten Bank dat wenselijk acht aan de Aangesloten Bank te verpanden tot zekerheid voor de in die alinea genoemde vorderingen van de Aangesloten Bank op de cliënt en van deze verpanding aan INGGC kennis te geven. De ING is bevoegd om namens INGGC mededeling van dergelijke verpandingen in ontvangst te nemen en, wanneer het een verpanding ten gunste van een Aangesloten Bank betreft, om namens de Aangesloten Bank deze verpanding te aanvaarden.

Zolang de ING respectievelijk de Aangesloten Bank niet het tegendeel te kennen gegeven heeft, wordt zij geacht telkens afstand te doen van een pandrecht indien en voor zover nodig is om INGGC in staat te stellen het recht van de cliënt te honoreren als ware er geen pandrecht. Zodra echter de ING respectievelijk de Aangesloten Bank via de ING aan INGGC te kennen gegeven heeft niet langer met de honorering van rechten van de cliënt akkoord te gaan, zal geen afstand van het pandrecht meer worden verondersteld en zal INGGC honorering van de rechten van de cliënt weigeren op grond van het pandrecht van de ING respectievelijk van de Aangesloten Bank.

De ING respectievelijk de Aangesloten Bank zal van deze bevoegdheid geen onredelijk gebruik maken. De ING respectievelijk de Aangesloten Bank kan haar bevoegdheden als pandhoudster niettegenstaande het in artikel 2 bepaalde onverminderd uitoefenen.

8 INGGC is verplicht met betrekking tot elke soort Rechten er te allen tijde zorg voor te dragen dat de door haar gehouden Rechten van die soort naar hun inhoud en – waar toepasselijk – hoeveelheid overeenstemmen met de daartegenoverstaande rechten van cliënten jegens INGGC.

Indien door een oorzaak welke niet het gevolg is van verwijtbare niet-nakoming door INGGC van haar verplichtingen door INGGC gehouden Rechten van enige soort te eniger tijd tekort schieten ten opzichte van de daartegenoverstaande rechten van cliënten jegens INGGC, zal het tekort door INGGC worden omgeslagen over de cliënten die dergelijke rechten kunnen doen gelden jegens INGGC aan het einde van de werkdag in Nederland voorafgaand aan de dag waarop het verschil door de ING in Nederland wordt vastgesteld en wel in verhouding tot de omvang van de betreffende rechten van die cliënten.

INGGC is in een dergelijk geval niet tot meer verplicht dan te trachten de oorzaak van het verschil voor zover mogelijk weg te nemen. Met name is INGGC niet verplicht Rechten te verwerven ter opheffing van het verschil. De kosten gemaakt met het doel de oorzaak van het verschil weg te nemen kunnen op dezelfde voet als in de vorige alinea voor het tekort bepaald is, worden omgeslagen.

De in de tweede alinea bedoelde omslag van het tekort zal geheel of gedeeltelijk ongedaan gemaakt worden naarmate dat tekort ten gevolge van door INGGC genomen maatregelen afneemt.

Zodra INGGC ontdekt dat er een tekort is ontstaan of kan ontstaan heeft zij het recht uitvoering van opdrachten met betrekking tot de Rechten van de betreffende soort te weigeren, totdat vastgesteld is dat geen tekort ontstaat of omslag van het tekort heeft plaatsgevonden. INGGC zal in een dergelijk geval met de meeste spoed handelen en indien er sprake is van een omslag daarover terstond aan cliënten die daarbij betrokken zijn mededeling doen, als de cliënt een cliënt van de ING is, door tussenkomst van de ING, en als de cliënt een cliënt van een Aangesloten Bank is, door tussenkomst van de ING, via deze Aangesloten Bank.

9 Als de cliënt een cliënt is van de ING, zal de ING de in haar boeken gevoerde rekening van de cliënt debiteren voor de door de cliënt aan de ING en INGGC voor hun werkzaamheden verschuldigde bedragen. Als de cliënt een cliënt is van een Aangesloten Bank zullen de betreffende bedragen via de Aangesloten Bank aan de cliënt in rekening worden gebracht.

10 De ING garandeert jegens de cliënt de richtige nakoming van alle verplichtingen van INGGC jegens de cliënt.

11 Wijzigingen en aanvullingen van deze bepalingen, mits door de ING en INGGC tezamen aangebracht, zullen ook voor de cliënt bindend zijn één maand nadat daaraan door publicatie in tenminste drie veel gelezen Nederlandse dagbladen en twee veel gelezen buitenlandse financiële dagbladen ruime bekendheid is gegeven. Als de cliënt een cliënt is van de ING, zullen de ING en INGGC aan het hun bekende adres van de cliënt zo spoedig mogelijk mededeling doen van deze wijzigingen en aanvullingen. Als de cliënt een cliënt is van een Aangesloten Bank, doen zij deze mededeling aan de Aangesloten Bank, die voor doorgeleiding aan de cliënt zorg zal dragen. Het bepaalde in artikel 10 is echter niet voor wijziging vatbaar.

12 Voor zover daarvan in deze bepalingen niet is afgeweken, zijn op de verhoudingen tussen de cliënt enerzijds en de ING en INGGC anderzijds voorts van overeenkomstige toepassing de algemene voorwaarden welke de betrekkingen tussen de cliënten van de ING en de ING regelen, zoals gedeponneerd door de Nederlandse Vereniging van Banken op 22 december 1995 ter griffie van de Arrondissementsrechtbank te Amsterdam, zoals deze van tijd tot tijd worden gewijzigd.

13 Indien en voor zover op grond van haar onredelijk bezwarende karakter of op grond van redelijkheid en billijkheid op enige hier opgenomen bepaling geen beroep kan worden gedaan, komt deze de werking toe van een als een geldig aan te merken bepaling, waarvan de strekking in zodanige mate aan de eerste bepaling beantwoordt, dat aangenomen moet worden dat deze bepaling zou zijn opgenomen, indien van de eerste wegens haar ongeldigheid was afgezien

14 Op deze bepalingen en de door deze bepalingen beheerste werkzaamheden van de ING en INGGC is Nederlands recht van toepassing. Geschillen met betrekking tot deze bepalingen en bedoelde werkzaamheden zullen worden voorgelegd aan de bevoegde rechter te Amsterdam. In afwijking van het in de voorgaande zin bepaalde is de cliënt, indien hij als eisende partij optreedt, bevoegd om binnen de grenzen van de desbetreffende reglementen geschillen aanhangig te maken bij die geschillen- of klachtencommissies aan wier bevoegdheid de ING zich heeft onderworpen. Indien de ING of INGGC als eisende partij optreedt is zij, in afwijking van het voorgaande, bevoegd om een geschil niet aanhangig te maken bij de rechter te Amsterdam, doch bij de voor de cliënt in aanmerking komende buitenlandse rechter.

ING Bank N.V.
ING Bank Global Custody N.V.
ING Bank N.V.
– Handelsregister KvK Amsterdam, Nr. 33031431

ING Bank Global Custody N.V.
– Handelsregister KvK Amsterdam, Nr. 33257244

Heeft u een klacht?

Bel met 0900 0664 (10 cent per minuut). U kunt ook een e-mail sturen via ING.nl of naar één van onze kantoren gaan. We horen graag uw mening, ook als u een keer minder tevreden bent. En we lossen uw klacht of probleem graag samen op. In de klachtenprocedure van de ING Bank N.V. staat beschreven hoe u een klacht kunt voorleggen. Deze procedure vindt u op ING.nl en in de brochure Voorwaarden en overige regelingen. Als u er met de ING niet uitkomt, dan kunt u uw klacht voorleggen aan een onafhankelijke partij. Afhankelijk van het soort klacht is dat het Klachteninstituut Financiële Dienstverlening (zie www.kifid.nl) of de Geschillencommissie van het Bureau Krediet Registratie (zie www.bkr.nl). Daarnaast kunt u ook naar de daartoe bevoegde rechter gaan.

Meer weten over de ING?

Kijk op ING.nl

Of bel 0900 0664

(10 cent per minuut)

232549 0311

